

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 vasárnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kátrátok visszaszedéséért
 vagy megőrsére nem vállal kösík.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A békejavaslat a Ház előtt

(—a.) Tíz napi tárgyalás után végre abba a helyzetbe jutottak az ellenzéki pártok, hogy tárgyalásaik eredményét be-terjeszthették a képviselőház ülésén.

Nehezen ment a megegyezés. A hét elején már úgy látszott, hogy Justh és Kossuth közt nem lehet áthidalni az el-entétet, mely a választójogi reformterve-zet egyes főbb pontjaira nézve közöttük felmerült. Nem is csuda. Mert Justhékát Garami, Kunfi és Bokányi látták el sta-tisztikai adatokkal, Kossuthékát pedig Varga Gyula, az országos statisztikai hi-vatal főnöke. Az összeírás hiteles lap-jaiából készült statisztikától messze jár a Kunfiék hasból készült statisztikája. Emel-lett Justhának a tárgyalások alatt is foly-tonosan Kunfiék adtak tanácsokat. Bizo-nyosan ezen az uton jutott bele a vá-lasztójogi kvalifikációk közé a biztosítóp-épzési tagság is. No de akárhogy és mint történt is a megegyezés, végre is megvan s mind a négy ellenzéki párt (melyeknek kötelékébe 122 képviselő tar-tozik) elfogadta s a képviselőház ülésén Kossuth Ferenc bemutatta a kor-mánynak.

Kossuth előterjesztése elég konciliáns volt. Rámutatott a parlamenti béke szük-

ségességére és az ellenzéki pártoknak a béke iránt való hajlandóságára. Majd rö-viden ismertette az ellenzéki pártok meg-állapodásainak lényegesebb pontozatait s kérte a tárgyalások folyamára a képvi-selőház üléseinek elnapolását.

Lukács miniszterelnök nem adott ér-demleges választ, ami érthető dolog, mert előbb meg kell beszélni a dolgot minisz-tertársaival és pártjának vezető emberei-vel. Azt azonban megígérte, hogy rövid idő alatt érdemleges választ fog adni s így nem szükséges a parlament üléseinek elnapolása.

Milyen lesz a kormány válasza? — e percben még senki sem mondhatja meg. Mindazáltal kétféle verzió kering. Egyik Justh Gyula köréből származik s e sze-rint a kormány a limine el fogja utasi-tani a javaslatot, még a tárgyalás alap-jául sem fogadja el azt.

A másik szerint Zichy Aladár gróf előtt olyan formán nyilatkozott volna a miniszterelnök, hogy bár — mint a par-lamentben már nyíltan kijelentette — több kifogása van ellene, mindazáltal kész azt a további tárgyalások alapjául elfogadni.

Előreláthatólag a legnagyobb aka-dály a véderőjavaslatnál fog felmerülni. Mert a 43. §. elejtésébe nem mehet bele

a kormány. Ha — amit alig lehet felté-telezni — megpróbálná is a kormány, Bécsben nem kapna reá felhatalmazást. Ezzel szemben azt beszélik ellenzéki kö-rökben, hogy erre vonatkozólag nem olyan hajlíthatatlan az ellenzék, hogy a propozícióban elfoglalt álláspontjából ne engedhetne.

Ellenben a választójogi reform pon-tozatok tekintetében Justh Gyula kimon-dotta az utolsó szót. Ez neki ultimátuma. Ugy látszik szövetségesei, Kunfiék nem engednek többet neki. Azonban ha ke-nyértörésre kerülne miatta dolog és Justh Gyula mereven meg is maradna állás-pontján, úgy mondják, nem sok embere maradna mellette.

Majd elvállik nem sokára. Az ellen-zéki megállapodásnak annyi haszna van, hogy tisztázta a helyzetet. Nyomában most már vagy béke lesz, vagy — háboru.

Farkas Pál mandátuma. Ma délben hirdette ki a Kuria választási tanácsa Zachár Emil elnöksége alatt az ítéletet a Farkas Pál munkapárti szászvárosi képviselő mandátuma ellen beadott petíció ügyében. A Kuria a pe-tíciót elutasította és a petícionálókat 16.900 ko-rona költségben marasztalta.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az új anya.

A sötét estén olyan volt két ivlámpájának világosságánál a nagy bar a néptelen utca sarkán, mint egy valóságos tündérpalota. Guelin titkos örömet érzett, mikor messziről észrevette, de mégis elszégyelte magát, mikor átlépett kü-szöbén; mintha a lelkiismerete szemrehányással illette volna.

Elsőízben történt most, hogy feleségének halála óta odament. Tizenöt évig éltek együtt és soha a legkisebb félreértés sem volt köztük, hacsak a bar miatt nem. A bar volt Guelin egyetlen bűne és feleségének egyetlen bánata. Az asszony sohasem volt képes visszatartani az urát ettől a látogatástól, bár egyébként korlát-ot emelt a házuk tájának. Guelin kovács, ki herkulési természetével valóságos gyermekkedély volt, úgy félt a feleségétől, mint a tüztől, de egyszersmind imádkozta is s ha a komoly Lujza, ki öt gyermekü asszony léteére csinos és karcsu feleség maradt, merően reánézett a nagy kék szemével s kimondotta valami kívánságát, ő tüstént engedett. De a bar tekintetében soha sem boldogult vele. A bar ugyszólván Guelin

függetlenségének jelképe volt, bár, megvalíva az igazat, nem élt vissza vele. Csak hetenként egyszer, szombaton, a bérfizetés után s a munka végeztével jelent meg ott; de ha ott ült a megszokott sarokban, nem gondolt többé a hazamenetelre és politizálásba mélyedt a barátaival, akiket azonkívül egy jól fizetett munkás békezűségével meg is vendéglét. — Ilyenkor különböző pohár abszintok és liter vörös borok csökkentették heti bérét s ejtették kétségbe a takarékos Lujzát, mikor eljött az uráér.

S e jelenet megismétlődött minden isten-adta szombati napon. Lujza megfőzte a vacso-rát, megterítette az asztalt és várta az urát, jól tudva, hogy nem fog idejében hazajönni. Mi-kor az óra nyolcat ütött, már nem bírta to-vább, hanem karjára vette a legkisebb gyer-mekét, a többieket legnagyobbik leányának, Ameliének gondjára bízta és utnak indult a bar felé. Ott már ismerték s a legjavíthatatlanabb iszákosok is tüstént helyet csináltak neki, mert ismerték Guelint is és tudták, hogy nem ismerné a tréfát, ha valaki megfedkezne a köteles tiszteletéről a feleségével szemben. Néha ő maga vette észre jötét, vagy figyelmeztették reá; de a legtöbb esetben valami politikai dis-puta hevében tökéletesen megfedkezett a fe-

leségéről. Az közvetlenül a háta mögött meg-állt és zengzetes, udvarias hangján — mert hi-szen az asszonynak meg kell becsülnie az urát mások előtt — így szólt:

— Nem jössz még haza? Nyolc óra már, s a gyermekek éhesek.

Guelin megrázkódott, elpirult és hátra-fordult:

— Mindjárt, mindjárt! Ugyan, ül le és igyál egy kortyot!

Az asszony néha nem fogadta el a kiná-lást és állva maradt, mintegy élő figyelmezte-tésül, hogy jöjjön tüstént; nagyritkán mégis leült, magára tukmáltatott egy pohár citrom-vizet és várt, komolyan, némán, rosszalán, karján a pólyás gyermekével, ki épp oly ko-molynak és erényesnek látszott, mint az anyja. Es Guelin szemében a bar világos-sága nem volt már ragyogó, nem hallotta ba-rátainak tréfáit, nem érdekelte a politika, nem izlett neki a bor. Könnyű mámore elszállt egy szempillantás alatt s csak valami nyomasztó zavarodottság maradt meg benne, megnehe-zítve még azt is, hogy beszéljen valamit. A barátai eleinte próbálták felvidítani a kis ma-dame Gueliut, de siralmasan csufot vallottak vele, mert tulvidám tréfáik és nyers hízleke-

Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi áruk uri és női divatcikkekben, óriási választék keztyűk, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridi-külök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok — fehérneműk és közimunkákban.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 1.

Elnök Tisza István.

Bemutatja b 237. szakasz értelmében a választási interpellációk névjegyzékét. Bemutatja a pártközi bizottság megállapodását, mely szerint a képviselők napidijaikból negyven koronát adjanak a legutóbbi tüntetés áldozatai hátramaradottjainak, másik része pedig az erdélyi árvizkárosultak felségélyezése javára.

Hegedűs Kálmán előadó az állandó igazoló bizottság nevében jelenti, hogy Lukács László és Sztranyovszky Sándor maudátuma végleg igazoltatott. Ezután felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe Ivánka Imre, Novák János, Lovász Márton jegyeztek be újabb interpellációt. Az interpelláció előterjesztésére fél egy órákor fog áttérni a ház.

Elnök jelenti, hogy napirend előtti felhívásra kért engedélyt Kossuth Ferenc, amit ő megadott.

Kossuth előterjesztése.

Kossuth Ferenc: Az ellenzéki pártok megbízatásából szólal fel. Az ellenzék összes pártárnyalatai komolyan óhajtják a békét. (Helyeslés.) A pártok belátják, hogy a véderő fejlesztése immár elhalaszthatatlan. Nem is szándékozik ennek fejlesztése elől kitérni, de akkor a nemzet kívánságai is kielégítenek. Felolvassa ezután az ellenzéki pártok megállapodását s első sorban a választójogi megállapodást, amelynek a lényege a következő: választó lehet az, aki értelmi census alapján van felvéve; továbbá adóminimum és a ki huszonegy éves életkorát már betöltötte, írni olvasni tud, legalább hat elemi iskolát végzett, s aki legalább husz korona állami adót fizet. — A szavazás községenként történjék és jelen legyen a szavazásnál egy kirá-

lyi bíró... (derülttség a jobboldalon) ez azért szükséges, hogy a választás befejezése, illetve a számarányok meghamisítását ellenőrizhesse. (Taps a baloldalon.) Ezután még a részleteket olvassa fel. A megállapodás szerint a választók száma 2.400.000-re emelkednek.

Felolvassa ezután a véderő kérdésében történt megállapodást. Az ellenzék nem akadályozza meg a véderő ideiglenes megszavazását, amely hozzá teszi a szociális kedvezményeket, valamint a nemzet jogos kívánságai kielégítését. Itt az ideje, hogy végre komolyan hozzá fogjunk a béke megteremtéséhez. (Helyeslés.) A függetlenségi pártok éljenzéssel és tapssal fogadják Kossuth beszédét, Justh Gyula, továbbá Zichy Aladár gróf és mások üdvözlők.

Lukács válasza.

Lukács László miniszterelnök: Köszönetet fejezi ki az ellenzéki pártok vezéreinek előterjesztéséért, amelyek az ellenzéki pártok megbízatásából a béke érdekében előterjesztettek. Volna ugyan már most is néhány észrevétele a felolvasott megállapodások ellen, mindazonáltal nem tartja helyesnek, hogy most végleges választ adjon. Megnyugtatta az ellenzéket, hogy rövidesen végleges választ fog adni. Szeretné, ha még a nyári szünet előtt tisztázódhatnék a politikai helyzet, és ellenmenekelintézhetők mindazok a törvényjavaslatok, amelyeknek megalkotása már nagyon is sürgössé vált. (Helyeslés a munkapárton. Az ellenzék Kossuthot ünnepelte.)

Ezután áttért a Ház

a véderőjavaslat

tárgyalására.

Ostffy Lajos (Kossuth-párti.) A véderőjavaslatról elsőben az antimilitarizmus szempontjából foglalkozik, majd azt mondja, hogy dacára, hogy a katonai reglamenta rendelkezése

szerint katonának politizálni egyáltalán nem szabad, a közös hadügyminiszterek állandóan beleértik magukat Magyarország belső ügyeibe, amiért el kellett a helyét hagynia Hédervárynak is. Az ellenzék által megállapított követelés nem nemzeti engedmények követelése, hanem a nemzetet megillető jogok. Bizonyítja, hogy az osztrákok meghamisítják a magyar történelmet, erre nézve példákat is hoz fel.

Ostffy beszéde után a vitát félbeszakították és az interpellációkra tértek át.

Novák János interpellált horvátországi ügyekben és ezzel fél 2 órákor az ülés véget ért.

Az oltáregylet kiállítása.

A nagyváradi oltáregyesület három évi működéséről (1909—1912) szóló jelentése csak a napokban hagyta el a sajtót. Aki figyelemmel átolvassa ezt a kis füzetet, nem csekély épüléssel fog a nagyváradi katolikus hölgyek buzgóságáról, áldozatkészségéről értesülni, de ha egyuttal arról is fogalmat akar szerezni magának, mennyit és minő izléssel dolgoztak a munkaórák alatt az utolsó évben, akkor el kell mennie a Szt László-menedékház földszinti nagytermébe és folyosóján látható munkakiállításra.

A folyosón huszonegy ministránsruha van két sorban elhelyezve, minden ing horgolt csipkével diszitve. Ez persze csak bevezető ahhoz, amit a teremben láthatni. A terem pódiumán 12 csinos miseruha és 14 miseing valamint 12 karing diszeleg. A miseruhák nagyobbára bő, Borromeo-szabásuak, egyik-másik finom himzett kereszttel ékesített. Különösen szép egy keresztöltésű és egy gobelin-öltésű kazula.

A horgolt csipkéjű oltárbroszkokból ideiglenes függönyöket készítettek a terem ablakaira, úgy hogy azok csipkéi a leghatásosab-

déseik hallattára Lujza még jobban elkomyodott.

— Oh nem! Elég volt! — tiltakozott. — Elég hiba már az is, hogy még itt vagyok! Guelin, mond meg néki, hogy hallgasson el!

Ily módon rendszerint a legbeszédesebbet is megfélemlítette. Es Guelin több percig tartó szünet után, melyet férjüi méltóságának megóvása szempontjából szükségesnek tartott, kifízette a tartozását és Lujzával együtt eltávozott. Csak akkor gunyolódtak rajta, mikor már künn volt az utcán, mert Guelin csak a feleségétől félt, s hatalmas izmai és öklei nem tévesztették el hatásukat a legvakmerőbb verekedőre sem.

A gyalogjárón egymás mellett mentek hazafelé. Guelin meghajította magas termetét s évdődött a csecsemővel, hogy több barátsággra hangolja a feleségét, de mindhiába volt. Lujza meg a kicsike visszautasítólag viselkedtek, s a kovács végre is báztosan kullogott utánuk, biztosan tudva, hogy vasárnap reggelig duzzogni fognak vele.

Visszagondolt most mindeure, a mint elhelyezkedett a szokott zugolyban. A barátai némán és melegen szorították meg a kezét s csak félhalkan mertek beszélni, részvétük jeleül, s mint olyan emberek, a kik tudják, mi illik Guelin, ki e részvét láttára kétszeresen

érezte szerencsétlenségét, mélyen felsőhajtott és letörölte a könyvet szeméből.

— Nos, Guelin, az embernek meg kell nyugodni a vátozhatatlanban. Menni fog. Egy kis abszintot cukorral, szokás szerint, ugy-e? — Maga a vendéglős fáradozott ilyenentéppen. Mástkülömben csak olyankor szokott előkerülni a mérőpadja mögöl, ha ki kellett tenni a szürét valami nagyon is lármás atyalinak. Guelin, kinek egy kissé hizegett a dolog, megszorította a kezét, fenékiig kifirítette a poharát, rendelt még egy másodikat, s lecsillapodva az abszinttól, beszélni kezdett a szerencsétlenségéről.

— Igen, igen, reggel még oly frissen és egészségesen kelt föl Lujza, mint akár én, vagy bármelyikünk. Tíz óra tájban hazahívták a gyárból. Már nem találtam életben. Ugy érte, mint a villám; csak leült a székre, nem szólt semmit és vége volt. Egy hang, egy kiáltás nélkül! S már nem is él. Itthagya a gyerekeit — hozzá még engem is...

— Es hogyan rendezted be most a háztartásodat? — kérdeste Bernard nevű barátja némi szünet elmúltával.

— A háztartásomat? Oh, egész-n jól. Az Ameliem, a legidősebb leányom — most jár a tizenharmadik évében — az vett a kezébe mindent. Nekem majdnem semmire sincs gondom. Én fogom helyettesíteni a mamánkat —

mondotta nekem. — Érték én mindenhez s majd fölnevelem a testvéreimet! — Micsoda? Ezen ti csodálkoztok? Csak látnátok, mily ügyesen tesz meg mindent! Ő főzi az ebédet, foltoz, mos, öltözteti a kicsinyeket s viszi őket az iskolába, mindenképen szakasztottan olyan, mint az anyja! Nem nyugszik az egy percig sem! Igazi áldás ez még az én nagy szerencsétlenségemben.

— S most legalább nyugodtan megihatol egy pohár bort a barátaiddal, a nélkül, hogy időnek előtte hazacipelnének! — jegyezte meg a cserépszindelyező Juin, — ki hamar vált cinikussá, mikor ivott.

A többiek roszalóan hallgattak. Helytelen megjegyzés volt ez. Guelin közel volt hozzá, hogy torokon ragadja Juin s annyival is dühösebb volt, mert érezte, hogy cimborájának alapjában véve igaza volt. Mindenek felett szerette volt Lujzát, nem vigasztalódhatott meg a halálán s még is eljött a barba, nyugodtan ült az asztalánál, annyit ivott, a mennyi jól esett, korlátlan ura volt magának s nem titkolhatta el maga előtt, hogy mindez jól esik neki.

— Hagyjuk azt! Fizetek egy litterrel! — mondotta végre, sóhajtvá egyet, mintha érett megfontolás után tenné.

Juin, ki már bánta megjegyzését, hozott egy második palackkal, Bernard egy harmadikkal, Guelin pedig nyugodtan szivta a pipáját,

Hölgyeim! Bluz, alj, pongyola és utcai ruhajdonságok a legnagyobb választékban a jutányos árakról elismert **Hevesi Párisi divatáruházában** Zöldfa-u.

Gyermekruhák és vizsgai leánykaruhák minden nagyságban.

A cégre pontosan figyeljünk!

Fehér cégtábla.

Moskovits cipőáruházal szemben

Sárga kirakatok.

ban érvényesültek. A terem három oldalán három asztal, közepén a negyedik, oldalt szép oltárelőkkel, antependiumokkal vannak díszítve, az asztalok felső lapja telisded teli szebbnél szebb kisebb templomi fehérneművel, csupa himzett kehelyabroszok (korporálék), kehelykendők, lavaho-kendők, kehelyfedők, cihoriumköpenyek. Mindez ügyesen, izléssel csoportosítva, vázákban elhelyezett, vagy fekvő füzéreként elrakott virágokkal ékesítve.

A kiállított kézimunkák száma meghaladja a 700-at; 12 templom és kápolna kapott az utolsó 1911—12. munkaévben rubafólszerelést. Ezek a számok is beszélnek, hát még a kiállítás! *Grunwald* Henrikné, *Vaszkics* Julia, *Óváry* Sándorné és az oltáregylet többi lelkes hölgyei büszkén tekinthetnek erre a szép kiállításra, mely vallásos buzgóságuknak, fáradhatatlan szorgalmuknak és finom ötletes izlésüknek fényes bizonyossága.

A kiállítás megnyitása tegnap, szombaton délután 5 órakor történt. A Szent László-menedékházban levő helyiségben, megjelentek *Kollányi* Ferenc prelátus-kanonok, *Mayer* Antal tb. kanonok, *Imrik* Sándor plébános, *Szabó* Ferenc tanulmányi felügyelő, *Mellau* István és *Gálly* Sándor hittanár; továbbá *Grunwald* Henrikné elnöknő vezetése alatt az Oltáregylet választmányi tagjai és nagyszámu hölgyközönség.

A kiállítást Széchényi Miklós gróf megyés püspök helyett, aki ebben akadályozva volt, dr. *Bundala* Mihály prépost-kanonok nyitotta meg. Előbb dr. *Lestyán* Endre oltáregyleti igazgató üdvözölte *Bundala* kanonokot és néhány szóval jelezte a kiállítás célját, mely ünnepélyes manifestációja az Oltári szentségben való hitnek és ünnepe az önzetlen szeretetnek és munkásságnak.

Dr. *Bundala* kanonok lelkes, szívből fakadt szavakkal válaszolt az üdvözlésre és hálás köszönetét fejezte ki az egyesület vezetőségének,

jól érezve magát s megint kellemesnek találta az életet.

— Nem jössz még haza? — szólalt meg mögötte egy zengetes hang. — Nyolc óra már s a gyermekek éhesek!

Meghalt feleségének hangjal *Guelin* borzató kiáltással felszökött helyéről hátrafordult s úgy rémlett neki, mintha *Lujzát* látná, a karcú, sudár, komoly és csinos *Lujzát*, karján a pólyásgyermekkel, mely elégedetlennek játszott s hunyorgott a szemével a nagyon is világos helyiségben. De ijedelme csak egy pillanatra tartott s mindjárt kétségbeesett megszégyenítéssé vált. *Amelie* leánya, a példás háziasszony át előtte s megértette: ő helyettesítette az anyját, megfőzte a vacsorát, hazavárta apját s látva, hogy nem érkezett meg pontban nyolc órára, érte ment.

Mély csend következett.

— Új le no, gyermek s igyál egy kortyot! — hebegte végre *Guelin*.

De a kicsike döntő csapásra határozta el magát s nem akart beleesni anyja gyengeségébe, a ki néha elfogadta az ily meghívást. Még jobban elkomolyodott s méltósággal mondotta:

— Köszönöm papa! A bor nem való nekem, különösen evés előtt nem, azonkívül pedig ez a hely nem is gyermeknek való! Azért jöttem, mert kéni akarjak, hogy jér haza.

— Oh! Még nem végeztél el a kuklipré-

a munkaórán részt vett hölgyeknek s munkásságukat *Veronika* gondosságához és *Jézus* iránt érzett szeretetéhez hasonlította.

A kiállítást megnyitván, megáldotta a kiállított miseruhákat és egyházi fehérneműket. Majd az előkelő vendégsereg közelebről vette szemügyre a kiállítást s a legnagyobb dicséret hangján szólott a tapasztalt munkásságról, csínról és izlésről, mely minden egyes darabon látható.

A kiállítás június 9-ig lesz nyitva. Megtekinthető naponként délelőtt 10—12 ig és délután 4—6 ig.

Firczák püspök halála.

A magyarországi kath. püspöki karnak halottja van. Egyik érdemekben gazdag tagja: *Firczák* Gyula munkácsi gör. kath. ruthén püspök tegnap éjjel meghalt.

Az elhunyt püspök egész élete a buzgó tevékenység láncolata volt. Korábban mint országgyűlési képviselő vett részt a közügyek intézésében.

Mint munkácsi püspök nagy tevékenységet fejtett ki a rejtélyes módon agyonlőtt *Egan* Lajossal a ruthén hegyvidéki népművelő akció sikere érdekében. Erősen buzgólkodott a kivándorlás szabályozása körül és sokat fáradt a kivándorlottak érdekében, mint a püspöki kar által kiküldött bizottság tagja.

Már évek óta betegeskedett s néhány hónappal ezelőtt melléje utódlási joggal *Papp* Antal nevezetett ki coadjutorrá, a kit június elején szenteltek fel s a ki így minden kinevezés és beiktatás nélkül foglalja el a munkácsi püspöki széket.

Firczák püspök tegnap éjjel fél hét órakor hunyt el.

Életrajzi adatai a következők:

Firczák Gyula 1836-ban született *Bornya* ugmegyei községben. Atyja, *Firczák* Bazil

dikációdát! — mosolygott *Juin* és atyailag meg akarta csipni a kicsike állát.

— Kérem! Ne bántson! — kiáltotta zengetes, tiszta hangján, — Papa, mondd meg neki, hogy hagyjon békén!

— Az anyja! Az anyja, szakasztottan olyan, mint az volt! — fohászzkodott fel *Guelin*.

Felállt, nem felelve egy szót sem, aztán fizetett és elköszönt a cimboráitól. Ugy titkon abban reménykedett, hogy valamelyikük gonyt űz belőle, s nagyon örült volna, ha beléköthetett volna valamelyikbe, de azok komolyan és némán ültek ott, mintha bírák volnának. Es egészen megszégyenülve hagyta el *Amelie*vel a helyiséget.

— Eljössz értem máskor is? — kérdezte, mikor künn voltak.

— Mindig, valahányszor itt leszel — felelte a kis leány nyugodtan. — De remélem, hogy nem lesz reá szükség, nem illenek hozzám, s a gyermekek nagyon éhesek, mikor már nyolcra jár.

Guelin nem szólt egy szót sem, csak ámult és bámult. Végképpen legyőzöttnek érezte magát. Az utcasarkon hátrafordult s egy utolsó pillantást vetett az elveszett paradicsom ragyogó világosságára, melyből örökre kitiltotta ez a kicsiny, komoly perszónácska, ki ott tipegett mellette, karján egy haragvó pólyásbával.

Frédéric Boutet.

gör. kath. lelkész, anyja *Matyejka* Teréz volt. A szülők a legnagyobb gonddal nevelték egyetlen fiukat. Elemi iskoláit *Munkács*on, a gimnáziumot *Ungváron*, *Szatmáron* és *Kassán* végezte kitűnő eredménnyel. A csöndes, kontemplációra hajló ifjú még atyja házában szivta magába a papi pályára való hajlandóságot. A papi pályára 1855-ben lépett, amikor nagybátyja, *Popovics* *Vazul* munkácsi gör. kath. püspök a bécsi teológiára küldte, amelyet négy esztendőn át hallgatott és kitűnő eredménnyel végzett el. A hittudorság megszerzése végett a következő évben még *Bécs*ben maradt, de kitüntetéssel tett szigorlata után püspöke visszahívta és az *ungvári* teológiai intézetben a dogmatika rendes tanárává neveztek ki. 1861-ben szentelték fel áldozópappá. A fiatal tanár és pap teljes odaadással szentelte magát a papképzés hivatásának. Majd tanulmányutakat tett *Franciaországban*, *Angliában*, *Németországban*, *Oroszországban* és *Keleten*. Nagy pártolója volt a művészetnek és az irodalomnak.

Az ifjúság nevelésében magas szempontok vezérelték, a tanórákon kívül is művelte őket, bővítette látókörüket az intézet tanítási keretén kívül eső ismeretággal, különösen fejlesztette bennük az irodalom és történelem iránt való szeretetet. Megalkototta az ifjúsági magyar egyházi irodalmi kört. Működése elismerésül 1872-ben címzetes kanonokká, majd 1875. évben a papképző rektorává nevezetett ki s valóságos kanonok és becsületdíjgyi apát lett. Itt fejtte ki egyházi és társadalmi működésének javát. Az egyházmegye áldozatkész papságának támogatása mellett agitációt indít és létesíti a gör. katolikus pap arvaleány nevelő és tanintézetet, amelyet az utalman tanítónképzővel is kiegészített. 1886-ban nagypréposttá nevezetett ki, s nemsokára reá püspök lett. Három ízben, 1890, 1899-ben és 1903-ban nagyszabásu egyházmegyei értekezleteket tartott, amely a tanítók és lelkészek vités ügyeit tárgyalta. Áldásos főpásztori működésének elismerésül ő Felsője 1896-ban a *Lipót-rend* középkeresztjével, 1903-ban a v. b. t. tanácsosi méltósággal tüntette ki, a pápa 1902-ben házi főpapjává, pápai trónállóvá nevezte ki, a budapesti tudomány-egyetem pedig diszduktorai sorába választotta.

A pénzdrágaság áldozata.

A mai pénzdrágaságnak már eddig is sok áldozata van. Az áldozatok részint anyagi tönkretetés részint emberéletben nyilvánultak meg. Sok ember nem érzi magát elég erősnek szembeállni a reá nehezedeó helyzettel és könnyelmű meggondolatlansággal azt hiszi, hogy a halál megmenti mindentől. Egy ilyen szerencsétlen áldozatról ad hirt tenkei tudósítónk is:

A tenkei járásban *Bélfenyér* községében pár éve nyitott kereskedést *Schreiber* *Leopold*. Az üzlet kezdetben virágzott is. A folyó év elején az üzletben egyszerre zavarok állottak be. *Schreiber*, mint kereskedő ember hitelt vett korábban igénybe és most a hitelzők egyre másra szorongatták minden oldalról, hogy fizesse az adósságokat.

Schreiber kölcsönt kölcsönrel rendezett, ami csak jobban bele vitte az üzletet a zavarba. A kereskedőnek 12 ezer korona értékű ingatlan van és ezen 18000 korona betáblázott adósság szerepel. E tartozás törlesztése részben pedig a nagykereskedők zaklatása végleg elkeserítették *Schreibert*. Napokon keresztül buskomoran járt-kelt az üzletben és a háza udva-

A legújabb

tavaszi czipő újdonságok

MOSKOVITS

Szabott

Telefon 687

Bémertéri fióküzletében.

Gyári egységáruk.

Telefon 687.

rán. Még a feleségéhez és gyermekeihez sem szólt.

Es a buskomorság kedden érte el tetőfokát. Ekkor az izgatottság igen magas fokát tapasztalták rajta. Olykor magában beszélt.

— Elpusztítom magam. Nem tudok menekülni.

Családja kétségbe volt esve a kereskedő állapota miatt. Szerdán nem ült az asztalhoz. Egész nap nem evett semmit, úgy csütörtökön, sem pénteken, sem szombaton. Ehen akart halni.

Tegnap délután gyermekei iskolában voltak, felesége pedig az udvaron volt elfoglalva, mikor a hálószobából hangos revolverdörrenés hallatszott. Schreiber kétségbeesve rohant a szobába. Ott találta férjét egy hencseren, kezében a füstölő revolverrel. Schreiber fejéből ömlött a vér.

Nyomban orvosért futottak és jelentették az esetet az elüljáróságnak is. Az orvos kiszállt a helyszínre. Még életben találta a kereskedőt. A golyó a jobb halánték felett furdott a koponyába és megakadt. Az orvos nem tudta eltávolítani a golyót, mert oly mélyen hatolt a koponyába. Tegnap még nem lehetett megállapítani, hogy mit sértett meg a golyó. Lehetséges, hogy irányt tévesztett a golyó és anélkül, hogy az agyvelőt megsértette volna, a koponyacsontban maradt. Ez esetben még van remény a kereskedő felépüléséhez.

Az eset nagy feltűnést keltett Békéscsabán, Tenkén és sokan érdeklődtek Schreiber iránt, aki igen szolid életű ember volt máskülönben

Zavargó kubikos munkások.

Tegnap délelőtt izgalmas jelenetek játszódtak le Belényesben a határban épülő vasuti hídnál. Az új hidon az osztálymérnökség dolgoztat. A munkálatokat pedig Verbőczy István vezeti. A munkások rendszerint hét végén szedték megkapni fizetésüket. Tegnap azonban Verbőczy kijelentette, hogy nem tud kilizetni minden munkást, mert nincs elegendő pénze. Felkérte egyben a munkásokat, hogy várjanak holnapig, amíg a vasut megküldi a szükséges pénzt.

A munkások azonban hallani sem akartak a haladékról és összeszedték szerszámaikat, hogy elutazzanak. Előbb azonban megtámadták Verbőczyt és a legképtelenebb vádakkal illették. Azt hangoztatták, hogy Verbőczy megkapta a vasuttól a pénzt, azonban nem akarja kifizetni a munkásokat. Bevett szokás az a vidéki munkásoknál, hogy az ugynevezett futó munkások fizetéséből 1—2—3 koronát visszatartanak azért, hogy a munkás a jövő héten ismét munkába álljon. Így volt ez Belényesben is. Erre a munkások azt hangoztatták, hogy Verbőczy el akarja venni az óvadékokat is. A helyzet egyre komolyabb kezdett lenni úgy, hogy Verbőczy kénytelen volt a csendőrséget igénybe venni.

A csendőrök sem tudták meggyőzni a munkásokat, hiába bizonyították, hogy tényleg nem kapta meg Verbőczy a pénzt. Végre is úgy segítettek, a dolgon, hogy a belényesi állomásfőnökhöz fordultak segítségért. A belényesi főnök aztán előlegezte a vasuti pénztárból a még hiányzó összeget, mire a munkások megnyugodva elutaztak.

Erről az esetről tegnap az az alaptalan hír kelt szárnyra, hogy Verbőczyt a csendőrök letartóztatták, mert meg akart szökni a munkások bérével. Voltak olyanok is, akik azt mondták, hogy Verbőczy becsapta őket, mert ők magas napszámra szerződtek és most, ami-

kor már folyik a munka, erről sem is akar hallani, hanem, mint akord munkásokat fizeti őket.

Ez természetesen a munkások bosszujának következménye. A dologba bele avatkozott Wertheimstein Henrik főszolgabíró is, aki a helyszínre ment ki és nyomban intézkedett, hogy hasonló inzultusok máskor elő ne forduljanak.

A miklózlázuri bűnpör legutolsó hullámai.

Pár éve már annak, hogy Miklózlázur, most már Miklóirtás községben kirabolták Neumann Mór korcsmárost.

Nagy port vert föl akkor az eset, mert a korcsmáros neje s még mások is sokan a körjegyzőt, Popeszkú Aurélt mondták a rablónak. Ugyanez éjszakán betörték a jegyzői irodába is, de itt már súlyosabb kimenetelű volt, mert az iroda-melletti kis szobában alvó segédjegyzők egyikét, Krajnik Tivadart mellén találta el a betörő által használt vadászfegyver lövege.

Popeszkú Aurél körjegyzőt ekkor, miután több bizonyíték is a bűnössége mellett állott a tanúk és Neumann állításán kívül, letartóztatta a nyomozó csendőrség és vizsgálati fogságba helyezték.

Igazán nem lehetett akkor tudni, hogy kinek volt hát tulajdonképpen igaza. A jegyzőnek, kinek mint uriembernek és közhivatalnoknak binni kell, vagy pedig a korcsmárosnak, aki felismerte a betörőben s támadójában a »macska-villogó szemű« jegyzőt. A korcsmáros egyes állításait még a bűnpörben szereplő tanúk között is igazolták.

A törvényszék ítélete felmentette a jegyzőt a kegyetlen vád alól s ezt az ítéletet harmadfokban a kir. Kuria is helybenhagyta.

Popeszkú Aurél körjegyzőt csak a törvényszéki tárgyalás után helyezték szabadlábra.

Amíg Popeszkú a vizsgálati fogságban volt, a hivatali működése ellen is tettek panaszt. E panaszok bevizsgálása végett dr. Halász Elemér magyarcsékei főszolgabíró a helyszínre, Miklóirtásra ment ki.

A vizsgálat napokig tartott s tényleg olyan dolgokat talált a főszolgabíró, amely szükségessé tette Popeszkú Aurél körjegyzőnek állásától való felfüggesztését.

Közben leérkezett a belügyminiszter azon rendelete is, amelylyel jóváhagyta a miklóirtási aljegyzői állás rendszeresítését. Erre kiírták a pályázatot s az állásra Knesovszky eddigi helyettes körjegyzőt választották meg.

A magyarcsékei főszolgabíró a megejtett hivatalvizsgálatnál oly dolgoknak jött nyomára, hogy nem tartotta magát illetékesnek ez ügyben ítéletet hozni.

Beküldte tehát az iratokat a vármegye alispánjához, hogy az alispán hozzon határozatot első sorban.

De az alispán nem határozhatott addig, amíg a bűnpör befejezést nem nyer, mert a határozathozatalnál nagyon sok függött a

bűnpör ítéletétől. Ha ugyanis a törvényszék Popeszkú Aurélt elítélte volna, akkor feltétlenül el kellett volna hivatalból mozdítani állásától, míg felmentő ítélet esetén esetleg nagyobb pénzbüntetéssel is meg lehet büntetni s nem muszáj állásától, kenyerétől megfosztani.

Végre valahára befejezést nyert a bonyolult ügy s így most már semmi sem állott útjában annak, hogy az alispán meghozza határozatát.

Ezért az alispán beadta véleményezést végett az iratokat a vármegye tiszti főügyésznek. A tiszti főügyész a napokban küldte vissza az iratokat az alispánhoz.

A tiszti főügyész 500 koronára véleményezi Popeszkú büntetését, de egyidejűleg véleményezi, hogy helyezték vissza állásába. A főügyész azzal indokolja javaslatát, hogy Popeszkú eleget bűnhődött már azzal is, hogy ennyire meghurcolták ilyen aljas vádakkal és 1908 óta állásától fel van függesztve.

Az aktacsomó a vármegye fegyelmi választmányához kerül s legközelebb megtartandó ülésben fogja tárgyalni az ügyet.

Végre-valahára — évek múltán — csak vége lesz már ez ügynek is, amelynek befejezésére éppen elég sok ideig vártak nagy érdeklődéssel. Hiszen mindenki kíváncsi volt arra, hogy miképpen fog végződni a miklózlázuri bűnpör s mi lesz Popeszkúval?

Hát az elsőt már régebben megtudták, de annál nagyobb érdeklődéssel várták a fegyelmi befejezést.

A főügyész ítéletét határozat előtt Popeszkúnak is ki fogja adni az alispán jelentés-tétele végett.

UJDONSÁGOK.

* **Szentháromság vasárnapja.** Pünkösd után ma, vasárnap, ismét ünnepet ül a katolikus egyház, Szentháromság vasárnap. A templomokban ünnepélyes istentiszteleteket tartanak, de kettős ünnepe van ma a szomszédos váradszőlősi katolikus híveknek, mivel e napon u. n. búcsú lesz a községben. A váradszőlősi csinos templom ugyanis a Szentháromság tiszteletére van szentelve.

* **Eucharistikus hét Nagyváradon.** Városunkban az Eucharistia, a legméltóságosabb Oltári szentség kultusza e héten különösen fog virágozni. Kezdődött az Oltáregylet kiállításának megnyitásával, folytatódik a június 4-én tartandó eucharistikus papi értekezlettel. Az értekezletet a püspöki palota dísztermében tartják és Oltári szentség tiszteletére vonatkozó elméleti és gyakorlati kérdéseket tognak megvitatni. Az értekezlet befejezésekor június 4-én este fél 7 órakor a váradolási plébánia templomban szentségimádó ájtatosság tartatik, melyen a hívek is nagy számmal tognak részt venni. A szentbeszédet Ruská Zoltán dobozi plébános fogja tartani.

KLEIN GÉZA

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS

NAGYVÁRAD, KOSSUTH-U. 16. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát,

u. m.: szoba- és konyha berendezéseket, ugyszintén **speciálista modern üzlet- és portál** berendezésekben.

Jutányos árak. Költségvetés és rajz díjtalan. Levelekre válaszolok. Meghívásra házhoz jövök.

rán. Még a feleségéhez és gyermekeihez sem szólt.

Es a buskomorság kedden érte el tetőfokát. Ekkor az izgatottság igen magas fokát tapasztalták rajta. Olykor magában beszélt.

— Elpusztítom magam. Nem tudok menekülni.

Családja kétségbe volt esve a kereskedő állapota miatt. Szerdán nem ült az asztalhoz. Egész nap nem evett semmit, úgy csütörtökön, sem pénteken, sem szombaton. Ehen akart halni.

Tegnap délután gyermekei iskolában voltak, felesége pedig az udvaron volt elfoglalva, mikor a hálósobából hangos revolverdörrenés hallatszott. Schreiber kétségbeesve rohant a szobába. Ott találta férjét egy hencserem, kezében a füstölő revolverrel. Schreiber fejéből ömlött a vér.

Nyomban orvosért futottak és jelentették az esetet az eljárásiútnak is. Az orvos kiszállt a helyszínre. Még életben találta a kereskedőt. A golyó a jobb halánték felett furódott a koponyába és megakadt. Az orvos nem tudta eltávolítani a golyót, mert oly mélyen hatolt a koponyába. Tegnap még nem lehetett megállapítani, hogy mit sértett meg a golyó. Lehetséges, hogy irányt tévesztett a golyó és anélkül, hogy az agyvelőt megsértette volna, a koponyacsontban maradt. Ez esetben még van remény a kereskedő felépüléséhez.

Az eset nagy feltűnést keltett Békényesen, Tenkén és sokan érdeklődtek Schreiber iránt, aki igen szolid életű ember volt máskülönben

Zavargó kubikos munkások.

Tegnap délelőtt izgalmas jelenetek játszódtak le Belényesben a határban épülő vasuti hidnál. Az új hidon az osztálymérnökség dolgozik. A munkásokat pedig *Verbőczy* István vezeti. A munkások rendszerint hét végén szokták megkapni fizetésüket. Tegnap azonban *Verbőczy* kijelentette, hogy nem tud kifizetni minden munkást, mert nincs elegendő pénze. Felkérte egyben a munkásokat, hogy várjanak holnapig, amíg a vasut megküldi a szükséges pénzt.

A munkások azonban hallani sem akartak a haladékról és összeszedték szerszámaikat, hogy elutazzanak. Előbb azonban megtámadták *Verbőczyt* és a legképtelenebb vádakkal illették. Azt hangoztatták, hogy *Verbőczy* megkapta a vasutól a pénzt, azonban nem akarja kifizetni a munkásokat. Bevett szokás az a vidéki munkásoknál, hogy az ugynevezett futó munkások fizetéséből 1—2—3 koronát visszatartanak azért, hogy a munkás a jövő héten ismét munkába álljon. Így volt ez Belényesben is. Erre a munkások azt hangoztatták, hogy *Verbőczy* el akarja venni az óvadékukat is. A helyzet egyre komolyabb kezdett lenni úgy, hogy *Verbőczy* kénytelen volt a csendőrséget igénybe venni.

A csendőrök sem tudták meggyőzni a munkásokat, hiába bizonyították, hogy tényleg nem kapta meg *Verbőczy* a pénzt. Végre is úgy segítettek, a dolgon, hogy a belényesi állomásfőnökhöz fordultak segítségért. A belényesi főnök aztán előlegezte a vasuti pénztárból a még hiányzó összeget, mire a munkások megnyugodva elutaztak.

Erről az esetről tegnap az az alaptalan hír kelt szárnyra, hogy *Verbőczyt* a csendőrök letartóztatták, mert meg akart szökni a munkások bérével. Voltak olyanok is, akik azt mondták, hogy *Verbőczy* becsapta őket, mert ők magas napszámra szerződtek és most, ami-

kor már folyik a munka, erről nem is akar hallani, hanem, mint akord munkásokat fixeti őket.

Ez természetesen a munkások bosszújának következménye. A dologba bele avatkozott *Wertheimstein* Henrik főszolgabíró is, aki a helyszínre ment ki és nyomban intézkedett, hogy hasonló inzultusok máskor elő ne forduljanak.

A miklózlázuri bűnpör legutolsó hullámai.

Pár éve már annak, hogy *Miklózlázur*, most már *Miklórtás* községben kirabolták *Neumann* Mór korcsmáros.

Nagy port vert föl akkor az eset, mert a korcsmáros neje s még mások is sokan a körjegyzőt, *Popeszkun* Aurélt mondták a rablónak. Ugyanez éjszakán betörték a jegyzői irodába is, de itt már súlyosabb kimenetelű volt, mert az iroda-melletti kis szobában alvó segédjegyzők egyikét, *Krajnik* Tivadart mellén találta el a betörő által használt vadászfegyver lövege.

Popeszkun Aurél körjegyzőt ekkor, miután több bizonyíték is a bűnössége mellett állott a tanúk és *Neumann* állításán kívül, letartóztatta a nyomozó csendőrség és vizsgálati fogságba helyezték.

Igazán nem lehetett akkor tudni, hogy kinek volt hát tulajdonképpen igaza. A jegyzőnek, kinek mint uriembernek és közhivatalnoknak hinni kell, vagy pedig a korcsmárosnak, aki felismerte a betörőben s támadójában a »macska-villogó szemű« jegyzőt. A korcsmáros egyes állításait még a bűnpörben szereplő tanúk közül is igazolták.

A törvényszék ítélete felmentette a jegyzőt a kegyetlen vád alól s ezt az ítéletet harmadfokban a kir. Kuria is helybenhagyta.

Popeszkun Aurél körjegyzőt csak a törvényszéki tárgyalás után helyezték szabadlábra.

Amíg *Popeszkun* a vizsgálati fogságban volt, a hivatali működése ellen is tettek panaszt. E panaszok bevizsgálása végett dr. *Halász* Elemér magyarorszéki főszolgabíró a helyszínre, Miklórtásra ment ki.

A vizsgálat napokig tartott s tényleg olyan dolgokat talált a főszolgabíró, amely szűkesség tette *Popeszkun* Aurél körjegyzőnek állásától való felfüggesztését.

Közben leérkezett a belügyminiszter azon rendelete is, amelylyel jóváhagyta a miklórtási aljegyzői állás rendszeresítését. Erre kiírták a pályázatot s az állásra *Kucsovsky* eddigi helyettes körjegyzőt választották meg.

A magyarorszéki főszolgabíró a megejtett hivatalvizsgálatnál oly dolgoknak jött nyomára, hogy nem tartotta magát illetékesnek ez ügyben ítéletet hozni.

Beküldte tehát az iratokat a vármegye alispánjához, hogy az alispán hozzon határozatot első sorban.

De az alispán nem határozhatott addig, amíg a bűnpör befejezést nem nyer, mert a határozathozatalnál nagyon sok függött a

bűnpör ítéletétől. Ha ugyanis a törvényszék *Popeszkun* Aurélt elítélte volna, akkor feltétlenül el kellett volna hivatalból mozdítani állásától, míg felmentő ítélet esetleg nagyobb pénzbüntetéssel is meg lehet büntetni s nem muszáj állásától, kenyerétől megfosztani.

Végre valahára befejezést nyert a bonyolult ügy s így most már semmi sem állott utjában annak, hogy az alispán meghozza határozatát.

Ezért az alispán beadta véleményezést végett az iratokat a vármegye tisztii főügyésznek. A tisztii főügyész a napokban küldte vissza az iratokat az alispánhoz.

A tisztii főügyész 500 koronára véleményezi *Popeszkun* büntetését, de egyidejűleg véleményezi, hogy helyezték vissza állásába. A főügyész azzal indokolja javaslatát, hogy *Popeszkun* eleget bűnhődött már azzal is, hogy ennyire meghurcolták ilyen aljas vádakkal és 1908 óta állásától fel van függesztve.

Az aktacsomó a vármegye fegyelmi választmányához kerül s legközelebb megtartandó ülésben fogja tárgyalni az ügyet.

Végre-valahára — évek múltán — csak vége lesz már ez ügynek is, amelynek befejezésére éppen elég sok ideig vártak nagy érdeklődéssel. Hiszen mindenki kíváncsi volt arra, hogy miképpen fog végződni a miklózlázuri bűnpör s mi lesz *Popeszkun*val?

Hát az elsőt már régebben megtudták, de annál nagyobb érdeklődéssel várták a fegyelmi befejezést.

A főügyész ítéletét határozat előtt *Popeszkun*nak is ki fogja adni az alispán jelentéssel végett.

UJDONSÁGOK.

* **Szentháromság vasárnapja.** Pünkösd után ma, vasárnap, ismét ünnepet ül a katolikus egyház, Szentháromság vasárnap. A templomokban ünnepélyes istentiszteleteket tartanak, de kettős ünnepe van ma a szomszédos váradszöllősi katolikus híveknek, mivel e napon u. n. búcsú lesz a községben. A váradszöllősi csinos templom ugyanis a Szentháromság tiszteletére van szentelve.

* **Eucharistikus hét Nagyváradon.** Városunkban az Eucharistia, a legméltóságosabb Oltári szentség kultusza e héten különösen fog virágozni. Kezdődött az Oltáregylet kiállításának megnyitásával, folytatódik a június 4-én tartandó eucharistikus papi értekezlettel. Az értekezletet a püspöki palota dísztermében tartják és Oltári szentség tiszteletére vonatkozó elméleti és gyakorlati kérdéseket fognak megvitatni. Az értekezlet befejezésekképp június 4-én este fél 7 órakor a váradolassi plébánia templomban szentségimádó ájtatosság tartatik, melyen a hívek is nagy számmal fognak részt venni. A szentbeszédet *Ruska* Zoltán dobozi plébános fogja tartani.

KLEIN GÉZA

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
NAGYVÁRAD, KOSSUTH-U. 16. SZÁM.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát,

u. m.: szoba- és konyha berendezéseket, ugyszintén **speciálista modern üzlet- és portál** berendezésekben.

Jutányos árak. Költségvetés és rajz díjtalan. Levelekre válaszolok. Meghívásra házhöz jövök.

* **A jogakadémia évszázó ünnepélye.** A nagyvárad kir. kath. jogakadémia ma délelőtt tartja évszázó ünnepélyét, amelylyel az 1911—12. tanévet berekeszti. Ez alkalommal délelőtt 10 órakor a premontrei templomban ünnepélyes szent mise és Te Deum lesz, amelyet gróf *Széchenyi* Miklós v. b. t. t. megyéspüspök fog tartani. A hálaadó istentisztelet után a jogakadémia dísztermében lesz az évszázó ünnepély, amelynek műsora a következő: 1. Dr. *Köröstarjáni Hoványi* Gyula e. i. Dékán beszámolója az 1911—12. tanévről. 2. Dr. *Mártonffy* Marcell ny. r. jogtanár szakértekezése: A mezőgazdasági mellékipar és a kereskedelmi törvény revíziója. 3. A kar által adományozott Winterhalter Antal-féle ösztöndíj átadása és a Jedlicska Szenczy-Kondé-féle ösztöndíjak adományozásának bejelentése. 4. Dr. *Szandner* Pál ny. rk. jogtanár, a kar jegyzője kihirdeti az 1912—13. tanév pályatételét.

* **Hivatalos órák a kir. pénzügyigazgatóságnál.** A nagyvárad kir. pénzügyigazgatóságnál tegnapról, június 1-től a hivatalos órák változást szenvedtek, amennyiben június 1-től őszig reggel 7 órától délután 2 óráig tartják a hivatalosórákat.

* **A kamarai tisztviselők tisztelgése Huzella Gyulánál.** A nagyvárad kereskedelmi- és iparkamara vezetése tudvalevőleg új kezekbe került dr. *Moskovits* József kamarai elnökké választása által. A kamara elnökének személyében történt változás folytán, a kamara tisztikara ma, vasárnap bucsutisztelgésen jelenik meg *Huzella* Gyula kir. keresk. tanácsos előtt, aki tíz évig vezette mint elnök a kamara ügyeit.

* **Adomány a Mensa javára.** A Nagyvárad Városi Vasút részvénytársaság 50 koronát adományozott a nagyvárad kir. katolikus jogakadémia Mensája javára.

* **Uj egyetemi hitszónok.** A budapesti egyetemi hitszónoklati tanszék, amelyet ezéltől dr. *Glattfelder* Gyula töltött be, *Glattfeldernek* csanádi püspökké történt kinevezése óta üresedésben van. Ötletsége a kultuszminiszter előterjesztésére dr. *Wolkenberg* Alajos szatmármegyei áldozópapot és teológiai tanárt most nevezte ki *Glattfelder* Gyula dr. utódjává. A kinevezést a hivatalos lap tegnapi száma közli. Dr. *Wolkenberg* Alajos méltóképen érte a kitüntetés, kiváló egyházi szónok, akinek több ilyen tárgyú munkája is megjelent.

* **Villamostelep Nagyszalontán.** Bihar megyében nincs egyetlen rendezett tanácsú város, pedig több olyan nagy községe van amely nagyobb fejlődést mutat s minden tekintetben különb, mint az ország akárhány rendezett tanácsú városa. De ezek közül is kiemelkedik Nagyszalonta, amely ugy népszerűség, mint kulturális szempontból már kiűtt a nagy község keretéből. A lakosság nem kimél áldozatot, hogy a fejlődés útján előrehaladjon. Legujabban a köz- és magánvilágítás javítására hoz nagy áldozatot, amennyiben villamostelep építését határozta el, sőt már a miniszter az építkezést is jóváhagyta. Tegnap érkezett meg a miniszter leirata az építkezésre nézve, amely-

lyel a munkálatok kiadását jóváhagyja. A villamosmű építését június 10-én megkezdik s a szerződés szerint a telepet szeptemberre és a vezetékálózat építését november elsejére a vállalkozók kötelesek befejezni. A téli idő beálltára tehát Nagyszalonta villamos köz- és magánvilágítást kap.

* **A vármegye közszükségleti alapja.** A vármegye harmadik szakosztálya tegnap foglalkozott a közszükségleti alap költségvetésével, melyet a miniszter rendelete alapján teljesen újra kellett összeállítani. A szakosztályon *Baranyi* András megyei főjegyző szerepelt mint előadó. A bizottság az előadói javaslatot mindenben elfogadta. A közszükségleti alap kiadásait 317038 koronában és bevételt 344878 koronában állapították meg. Most készült el a vármegye által létesített építkezési alap költségvetése is. E szerint az építkezési alap kiadása 148246 korona és 67 fillért míg a bevételei 150000 koronát tesznek ki. A tervezetet közszemlére fogják kitenni és a júniusi közgyűlésen fogják érdemlegesen tárgyalni.

* **Ongyilkosság a rendőrségi zárkában.** Tegnap délelőtt *Fekete* Dániel részeg napszámot a Szent László-téri rendőrszemrendzavarásért előállította a rendőrség kihágási osztályán. Feketét a kulcsos rendőr a 9-es számú zárkában helyezte el. Delután 5 óráig egyedül volt, amikor társa akadt *Boros* Vendel csavargó személyében, akit ugyancsak a 9-es cellába zártak. *Boros* Vendel rögtön elaludt s hat órakor felébredve rémülve látta, hogy társa felakasztva csüng az egyik ablak vasrácsán. *Boros* félelmében kiabálni kezdett. A besiető rendőrök a kötelet levágták, de *Fekete* Dániel ekkor már megszűnt élni. Este 7 órakor dr. *Bartha* Armin tiszti orvos és *Egely* Alajos fogalmazó ügyeletes tisztviselő megtartották az orvosrendőri hullaszemlést s jelentést tettek a királyi ügyészségnek. A holttestet a hullaházba szállították.

* **Szüniidei gyermektelep.** Az Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár részvénytársaság által a La Roche és Darvas céggel fentartott szüniidei gyermektelepre július és augusztus hónapokra díjtalanul 25—25 gyermek vétetik föl. Fölvétetnek 6—12 éves verszegény, gyöngén fejtett, görvélykorra hajlamos, súlyos betegség után tüdőlést igénylő vagyontalan gyermekek. Ragályos betegségben szenvedők nem vétetnek föl. A gyermekek hozzátartozóikkal folyó évi június hó 17-én délután 4 órakor a gyermekkorházban jelentkezhetnek.

* **Arveszedelmes Körös meder.** A vasköhi járás lakossága tegnap kérvényt adott be az alispánhoz. A panaszban elmondják a vasköhiak, hogy a Fekete Körös medre annyira elfajult már, hogy minden nagyobb esőzés és olvadás alkalmával félni lehet a kiöntéstől. A kérvényezők arra kérik a vármegyét, hogy a meder rendezését minél előbb rendelje el és még az idén valósítsák meg.

* **Inger Solimán és a kéményseprők.** Inger Solimán szomáli alkirály minekutána leróttá kötelességét a törökökkel szemben, szépen hazajött és ismét elfoglalta a kimpányi kastélyt, ahol rettenetes módon füstölnek a kályhák és konyhák. Talán nem is tudta volna meg senki hogy Inger

megint a kimpányi kastélyban tölti napjait, ha nem füstölne a kastély kályhái és konyhái. De mert füstöltek, Inger Solimán roppant haragra lobbant és megállapította, hogy azért füstölnek a kályhák mert ég beennük a tűz és ha tűz ég akkor korom képződik, amit ha nem tisztítanak, akkor füstöl alul felül a kályha. Ennek pedig csak a kéményseprő az oka. Inger tehát feljelentette a kéményseprőt a hatósághoz. A kihágási bíróság szépen beidézte a járási kéményseprőt, aki azonban adatokkal tudta igazolni, hogy pontosan sepertette a kéményeket, csak hogy őt Inger sohasem láthatta, mert mindég a hajnali órákban járt kint. A kéményseprőt felmentették. Inger pedig azóta meggyőződött róla, hogy azért füstöl a kályha mert ég benne a tűz.

* **Ünnepelt cigányprimás.** Szép ünnepelés színhelye volt tegnap a Pannónia kávéház. Ugyanis a kávéház kiváló tehetségű primása, *Pongrácz* Emil, tegnap este tartotta bucsuestéjét. Ezen az alkalomra a kávéház vendégei egy gyönyörű emlékművel, egy remekmű aranykereszttel — ezüst lantbetéttel — lepte meg a kedvenc primást. A gyönyörű értékes emlékművet nagy ovációk közepette nyújtották át a rokonszenves ünnepeltnek.

* **Lopják a káptalan szénáját.** *Tóth* Imre a latin szertartású káptalan összi uradalmának mezőre észrevette, hogy a káptalan szénáját ismeretlen tettesek már hetek óta dezmálják. Tegnap este 9 órakor lesbe állott és sikerült *Vasadi* Mihály Végsor 12-ik szám alatti fuvarost elfognia és abban a pillanatban midőn fiaival a szekérüket akarták megrakni, *Tóth* Imre mezőre a szénatolvajokat *Vasadi* Mihályt és három fiát az éppen akkor arra haladó 101-ik gyalogezredbeli katonák segítségével fogta el. A rendőrség ellenük megindította a bünvádi eljárást s tettestársainak kézrekerítésében is nyomoz.

* **Uj sport játék.** Igen szép és teljesen új sport üzésre alkalmas találmány jött forgalomba, mely olcsóságánál fogva rövid időn belül újszólva mindenkinél nélkülözhetetlen lesz, felnőttek, hölgyek és gyermekek részére, test-edző, szem és kézügyesség kifejlesztésére annyira olcsó, hogy bárki is megszerezheti, mert 1 koronától 3 korona árban és 5-féle nagyságban kaphatók. Egyedül *LADÁNYI JÓZSEF* puska-műves sport üzletében Rákóczi-ut Moskovits palota. A M. kir. lőpor áruda, telephon 269. Tanoncok felvétetnek.

* **Uj ipartelep.** Szántó Dezső nagyvárad i műlakatos impozáns modern gépekkel felszerelt gyártelepét a Rulikovszky-uton a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánljuk mielőbbi megtekintés végett. **Lásd a hirdetést is.**

* **Trieszti kávépiac Nagyszalontán.** Aszodi Kossuth-utca. **Vigyázat,** mert sok az utánzat, természetesen a fogyasztók kárára. Aszodi trieszti kávé és thea behozatalának a 8-féle zamatu pörkölt kávéi a legjobbak és legolcsóbbak. Árak:

Elsőrendű . . . 1 kiló 4.— K

Mágnás keverék 1 1 4-40 4

4 0 1 4-80 4

4 00 1 6— 4

Motor üzemi pörkölés és darálás, kávépörkölés a vevő előtt történik. Cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Főüzlet: Kossuth utca, fiók-üzlet: Kert-utca.

Hiegenicus fodrászterem!

Zsigován János, uri fodrászterme
Rákóczi-ut. Gerliczy-palota. Vasut felé.

Elvállal minden néven nevezendő hajmunkát jutányos árban. Villany vibráció, ugyszintén masszáz, manikür, stb. Nagy elővigyázat a tiszta kiszolgálásra.

VOSZKA

cipői

mérték szerint hirnevesek.

Cégt. Ifj. VOSZKA FERENCZ

Telefon 11—33.

x **Felhívjuk** a n. é. közönség szives figyelmét a »Nagyváradai szenzáció« című hirdetésünkre. Mindenkit érdekel!

x **Imakönyvek**, vizsgai jutalomkönyvek nagy választékban Benkő Artur könyvkereskedés és modern antiquarium Rákóczi-ut. Telefon 870.

x **Előre haladott** koromnál fogva eladom a tulajdonomat képező Kálvária hegy alatt fekvő nyári vendéglői üzletet, mintegy 2000 négyszögletes földterülettel a rajta levő nyaralónak is használható nagy üveg szállalával a szálla végében levő fedett kuglizóval és a miniszter által hához kötött italmérési joggal együtt, vagy e nélkül. Az utca vonal beépíthető pusztá-telek egész a vasutvonal határáig. Értekezhetni Vizvezeték-utca 36. házszám alatt Karger Sándor tulajdonossal.

Megjelent

a képes mieder divat újabb modern fűzőkről, csak

Rosenzweig Róza

miedergyárában Szalárdi-u. 9. kapható ingyen és bérmentve.

Különleges felöltők, kosztümök blouzok és gyermekruhák a legnagyobb választékban

Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

Rimanóczy műbutorgyár.

:- Állandó bútorkiállítás. :-

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczi-ut, saját ház.

:- TELEFON: 796. :-

Költségvetés díjtalan.

x **Kitűnő** mosó pongyolák 6 K-tól, izléses gredanin és ettamin blousokat 5 K-tól a legszebb kivitelben árusítja a hölgyek által kedvelt »Hevesi Párisi divatáruház« Zöldfa-u.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: A cárnő, este: A kis barátó, operettujdonság.

Hétfő: A kis barátó. (64. A bérlet.)

Kedd: A kis barátó. (63. B bérlet.)

Szerda: A kis barátó. (63. C bérlet.)

Csütörtök délután: Leányvásár; este: Cyrano (Utolsó 65. A bérlet.)

Péntek: Muzsikusz leány. (64. B bérlet.)

Szombat: Gül-Baba. (64. C bérlet.)

Constantin abbé.

Sohasem volt még annyi ember a színházban, mint tegnap este, mert nemcsak minden hely elkelt, ami ilyenkor szezon végén magában véve is csoda, hanem még a zenekarban is fel kellett állítani vagy ötven ülőhelyet. Ezt a tengernyi népet pedig egy érdekes vendégszereplés csodította össze, mert tegnap lépett fel Ujházy Ede legújabb tanítványával, egy nagyváradai uriaszonnnyal, Cserey Dezsőné Novák Margittal. A lapok előzetes hírei szenzációvá tették az eseményt, s valljuk be, a publikum is nem művészetet keresett a tegnapi fellépésben, hanem szenzációt.

Aki pedig szenzációt keresett, az csalódott, mert a mester tanítványa sem szenzációsan jó, sem szenzációsan rossz nem volt. Igen meggyerő, kellemes színpadi megjelenése van, kellemes organuma és helyes, értelmes hangszínezése. Ha a hivatásos színésznek mértékével akarnók bírálni találunk rajta kifogásolni valót, minthogy azonban ónagysága bizonyosan maga is csak kuriózumnak tekinti az egész fellépést s ezse ágában sincs további színpadi sikerekre vágyani, a babért pedig ezután is levesbe való fűszernek fogja tekinteni, így tehát nem irhatunk róla egyebet, mint hogy a szerepét jól megtanulta, műkedvelőtől dicséretes igyekezettel elmondta s a partnerek jóakaratu támogatásával baj nélkül elmúlt a három felvonás.

Ujházytól már sokszor láthattuk Constantin abbé szerepét, tegnap nagy kedvvel s fényes sikerrel játszott. Etsy Emilia kitűnő játéka kívül remek megjelenésével keltett nagy tetszést, jók voltak Tóth, Tóthné, Angyal Ilka s Gózon is. Az összjáték itt-ott dőcögött. A sugó az este alighanem tudótárgulást kapott.

A műkedvelő uriaszony különben a külső sikerrel nagyon meg lehet elégedve. Több tapsot Blaháné, több virágot Fedák sem kaphatna, az pedig, hogy előadás előtt a jegyeket tizszeres áron keresték, csak Carusova szokott megtörténni. Foglaljon tehát helye: a tegnapi este ónagysága legkellemesebb emlékei között, mi pedig gondolkozzunk azon, hogy miért játszanak nálunk nagy művészek üres házak előtt, mikor ilyen sok a pénzünk? —

A kis barátó. Eredeti bemutató lesz vasárnap este a Szigligeti-színházban. Erdélyi Miklós igazgató megszerezte előadásra A kis barátó című operett-ujdonságot, amelyet magyar színpadon először a nagyváradin mutatnak be. A színház nagy gondot fordított az ujdonság kiállítására, amely látványosságzámba megy. Leóvey Leó ötletesen rendezte a darabot s a bizonyára bekövetkező sikerben neki és Várady Aladár karmesternek, aki az énekszámokat betanította, kétségkívül nagy része lesz. Az operettujdonság főszerepeit a színház énekes személyzetének erősségei játsszák. A vasárnapi premier kisbérlet 30-ban megy. Hétfőn, kedden és szerdán azután a bérlek is gyönyörködhetnek az új Strausz-operettben.

A cárnő — vasárnap délután. Holnap délután mérsékelt helyárak mellett először kerül színre délutáni előadásban Bíró Lajos és Lengyel Menyhért nagyszerű, hatásos színműve, A cárnő. A címszerepet F. Károlyi Leona játssza, akinek nagystílus, művészi alakítása is nagyban hozzájárult, hogy a kitűnő darab hatalmas sikert aratott a nagyváradai színpadon.

Ünnepi előadások. Csütörtökön, Urnapján két előadás lesz a színházban. Délután az idei szezon legnagyobb sikerű operettje, a Leányvásár kerül színre. Este pedig Edmund Rostandnak világhírű színműve, a Cyrano de Bergerac van műsoron a címszerepben Tóth Elekkel.

Sziggyártó és nyerges üzlet
Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapestten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő uri kocsi, lovagló és igás lószerszámokat a legtekélyesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árk mellett. A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,
sziggyártó és nyerges.

IRODALOM.

A Katholikus Szemle, havi folyóirat júniusi száma ismét a szokott bőséges és nívós tartalommal jelent meg. Első helyen közli Radnai Farkas püspöknek a Szent István Társulat LVIII ik közgyűlésén mondott elnöki megnyitóbeszédét, amelyben gróf Zichy Nándorról emlékezik meg. Nagyobb közlemények még: A latin és angolszász elemek harca közép-Amerikában, gróf Vay Péter. A hétaivók legendája: Gálos Rezső. Patyi István, Anka János és Kiss Menyhért egy-egy verse következik ezután. *Arenába üve*, elbeszélés, írta Nyirő József. Tavaszki műkiállítások. Színházi szemle b. j. Folyóiratok szemléje. Könyvismertetések és bírálatok. Végül közli a Szent István-Társulat rendes közgyűlésének a jegyzőkönyvét.

Reggelizés előtt félpohár

Használata valódi áldás gyomorba jóságoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomort 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Az **Élet** június 2-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Forradalom. (p-s.) — Hugo von Hofmannsthal. S—v. — Vasut akar lenni. Tömörkény István. — Kakás művészeti kiállítás. Margitay. — Chesterton gondolataiból. Roppant nagy szerelem (Regény). Kanizsay Ferenc. — Három vers (Költemény). Leadva. István. — Iljuság. Káldor F. Gyula. — A vigjáték-ciklus. Sztrakoniczky Károly. — Rapszódia. A kereszt (Költemények). Sajó Sándor. — Hetediziglen . . . (Költemény). Remetey Dezző. — Ej van (Költemény). P. Pál Ödön. — Panu. (Regény). Aho-Kara. — Irodalom és művészet. — Mozgó képek. — Szerkesztői üzenetek.

A **Vasárnapi Ujság** június 2-iki számának két szenzációs közleménye van: a május 23-iki utcai zavargásokról készült felvételek sorozata, mely ugyszólván teljességében mutatja be az izgalmas nap jelenetét, a másik pedig azok a fényképek, melyeket Amundsen kapitány küldött déli sarki felfedező útjáról. A többi képek is érdekes aktualitásokat mutatnak be: a pótló-klub lovasjátékát, a lugosi árvizkatasztrófát, stb. Egy közlemény a lap belmunkatársának, Molecz Károlynak huszonöt éves ujságírói jubileumáról emlékszik meg. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Móricz Pál novellája, Lenkei Henrik, Lovász Károly, Lányi Viktor, Erdős Renée versei, Claude Farrère regénye. A Nemzeti Színház vigjáték cíbusáról Alexander Bernát számol be. A szám gazdag tartalmát kiegészítik a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb.

TANÜGY.

Érettségi vizsgálatok a főgimnáziumban. A nagyváradi prem. főgimnáziumban a szóbeli érettségi vizsgálatok folyó hó 8., 10., 11. és 12-én tartatnak dr. Dsida Ottó kir. főigazgató elnöke alatt. Folyó hó 13-án az I—VII. oszt. magántanulók írásbeli, 14-én pedig a magántanulók szóbeli vizsgálata lesz. Az igazgatóság.

MULATSÁG.

Mérnökök táncmulatsága a Püspökfürdőben. A Magyar Mérnök és Építészegylet nagyváradi fiókja e hó 8-án a **Püspökfürdőben** kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez. Ez lesz az idén az első nyári mulatság, amely — ismerve a mérnökrendezők agitálását, lelkes buzgalmát, — minden ízében fényesnek, pompásnak ígérkezik. Az éj folyamán a hazamenő közönség rendelkezésére külön vonatról gondoskodik a rendezőség.

EGYESÜLETEK.

A Kath. Legényegylet ma délután 4 ifjusági gyűlést tart. Az egyleti tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az igazgatóság.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Az **„Uj Nagyvárad”** című demokratikus lap tegnap számában jónak látta, hogy engem **„Botrány egy temetés körül”** című cikkben alaposan megrágalmazzon.

Utalok 25 évi működésekre és így nem tartom izlésesnek, hogy az említett főrmedmény részleteinek tárgyalásába belemenjek, csupán csak a cikkben említett néhai **Ujváry Vilmos** bádógos fiának alábbi kijelentésére mutatok rá és még kijelentem, hogy úgy a cikk szerzője, valamint annak sugalmazója ellen megindítom a sajtóper.

Jankai Mihály,

az olasz temető felügyelője.

Megdöbbenéssel és megbotránykozással olvastam az **„Uj Nagyvárad”** fentemlített cikkét és azonnal kisiettem az olasz temetőbe, hol örömmel meggyőződtem, hogy a cikk tartalma nem felel meg a valóságnak, mert megboldogult apám sirhantja a legjobb rendben és érintetlen volt.

Ujváry Géza,
bádógos-mester.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpádlás nélkül is készít **kitűnő hirtü** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

PÉNZ

Olcsó

tőketörlesztéses kölcsönöket

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti.

Földbirtok parcellázását

saját költségén elvállalja és finanszírozza.

Faludi Ignác utóda

BARNA ARTHUR

bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája

NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

BENEDEK TESTVÉREK

„Mosóleányhoz” címzett fűszer-nagykereskedésében (Zöldfa-u. 8.)

FELVÉTELTNEK:

fiatal fűszeres segédek, tanulók, boltiszolgák legalább 100 kor. óvadékkal. Ugyanott állandóan SZÁRAZ mosószappanok kaphatók.

Különösen kiemelendő a

„BENEDEK”-SZAPPAN

darabja 30 fillér. — Telefon 901.

TÁVIRATOK.

A hangulat.

Budapest, június 1.

(Saj. tud.) Kossuth és Lukács nyilatkozata után ma sokat beszéltek a békéről. Az erdélyi képviselők a reformban az erdélyi magyarság érdekeit látják veszélyeztetve. Ma Kossuth, Károlyi Mihály gróf és Lukács László hosszabb ideig tanácskoztak a békéről. Károlyi Mihály a következőket mondta:

— A miniszterelnök nem tanusított elutasító magatartást, mint a hogy azt hiszik. Az én véleményem szerint a békét meg lehet csinálni.

Kossuth Ferenc pedig a következőket mondta:

— Lukács válasza csak színben volt elutasító. Különben lehet békét csinálni.

A kormánypárt ma úgy nyilatkozott, hogy a véderő 43-ik szakaszának kihagyásáról szó sem lehet. Különben hétfőig nem lehet nyilatkozni, mert Lukács vasárnap fogja az ellenzéknek megadni a választ. Lukács nem hajlandó elfogadni az ellenzék föltételeit, de nem is zárkózik el azok elől teljesen.

KÖZGAZDASÁG.

Bő termés ígérkezik a hegyen.

Nagyvárad törvényhatóságának egy része bármily csekélybe vegye is a város szőlőhegyét, az tagadhatlan, hogy a városra nézve nem közömbös, hogy a váradi szőlőhegyek fejlődése miként áll s mikor eljön a szőlőgerezdek érése, minő eredmény jutalmazza a szőlőgazdák egész évi fáradozását. Pénzbelileg is fontos Nagyvárad városára a szőlőhegy.

A nagyváradi hegyen az idei termés még eléggé kecsegtető.

Az április 15-iki fagy, különös a déli oldalakon tett némi kárt szonoan a többi részen oly bő termés mutatkozik, mint 1898-ban

NAGYVÁRAD SZENZÁCIÓJA!

? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ?

(E hó 4-iki számban e cím alatt)

NAGYVÁRAD SZENZÁCIÓJA!

volt. Azonban a gazdák aggodalmaskodnak, hogy a sok esőzés után egyszerre nagy mértékben fellép a peronospora viticola, miként három évvel ezelőtt, miért is figyelmeztetjük a szőlősgazdákat, hogy *haladéktalanul perméteszenek* s tegyék meg a védekezést, nehogy tönkre menjen a szépek ígérkező termés.

Gabona üzlet.

Budapest

A gabonatőzsdén tegnap szilárd volt az irányzat.

Határidők zárlata:

Májusi buza	— — — —	11.89
Októberi buza	— — — —	11.51
Októberi rozs	— — — —	9.63
Októberi zab	— — — —	9.17
Májusi tengeri	— — — —	8.95
Júliusi tengeri	— — — —	9.06

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	838.—
Oszták hitelrészvény	— —	639.25
Jelzálogbank	— —	467.75
Leszámitoló és pénzváltó	— —	544.—
Városi vasut	— —	416.50
Közuti vasut	— —	768.—
Oszták államvasut részvény	— —	732.50
Salgótarjáni kőszén	— —	768.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

LENGYEL JÓZSEF

épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték-, fürdőszoba- és szagtalan angol klozet berendező

elfogad

házak, tornyok, kastélyok
állandó jókarban tartását

Költségvetéssel úgy helyben, mint vidékre
díjtalanul szolgál.

Bádogos és szerelő-telep:

Beöthy Ödön-utca 78. sz.

Helyi és vidéki telefon 338. szám.

Nagyvárad város katonai ügyosztálya

10995—1912.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a nagyméltóságú m. kir. Honvédelmi miniszter ur által 47091—912-24. szám alatt báró Wüllerstorff-Urbair Bernát altengernagy által két szegény beteg tengerész katonára segélyezésére létesített alapítvány évi 140 korona segélyének kiosztása tárgyában

kibocsátott pályázati hirdetmény, a városi katonai ügyosztály 31 számú szobájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Nagyvárad, 1912. Április 11.

Eleméry,
tanácsnok.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velece >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velece >	9 17	11 19	3 47	7 31	9 47
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velece >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velece >	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

T. Hölgyközönség

b. figyelmébe ajánlom

Elegáns felöltőket
Sickes Costümöket
Izléses bluzokat
és mesés szép pongyolákat

meglepően olcsó árban és nagy választékban

RÓNA ANDOR

Sas-palota.

GYERTYÁNLIGET Mármaros- megye

a legszebb, legégszesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásvány fűrdő és vízgyógyintézet. csodálatos szép magas fekvésű, por és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vízgyógyintézet. Fekvő kúra fedett csarnokban. Legradikálisabb gyógyyszer: vészegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bantalmaknál. Kénvelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. Idény május—október. Vasutállomás: Nagybocksó, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasutállomás és jó kocsit. Interurban telefon.

A fűrdőigazgatóság.

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalot és öregot, szegényt vagy gazdagot egyaránt me sé s e n szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.

Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk. A budapesti raktár telefon sz. 170-68.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs“ és „szabadlengésű“ járattal, réz kerekkel. Olcsó árak.

TÖBB ÉVI JÓTALLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra. Saját ház.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a

Széchenyi-téren, a kioszkban kávéházi üzletemet

megnyitottam.

A legnagyobb igyekezettel azon leszek, hogy a legjobb italokkal és izletes ételekkel nagybecsült vendégeim teljes meglegedését kivívjam.

Kiváló tisztelettel:

Berkovits Berta.

VARJU FERENC

műbútor asztalos

DAMJANICS-UTCZA 5 SZ.

Készít minden néven nevezendő modern butorokat stb. — Elvállal javításokat jutányos árban.

Legrégibb és legmegbízhatóbb

:: nyaralási vállalat! ::

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

molykár elleni megóvó és biztosító vállalatomra.

Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrme árukat, függönyöket, szőnyeget stb. Azokat saját műhelyemben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kívánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Zboray Gyula,

szücs üzlete Rákóczi-ut 7.

Telep: Körös-utca 32. — Saját ház.

Telefon 947.

Telefon 947.

Kátránypapir:

21	kiós tekeres	K	2:20
29	"	"	3:50
35	"	"	4:00
40	"	"	5:50
55	"	"	7:00
34	elszigetelő	"	4:50

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Halló! Halló!

A nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom, bádogos és vízvezeték szerelő műhelyem megtekintésére. KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.

Szives pártfogást kér

Görödy István,

bádogos és vízvezeték szerelő.
Kórház-u. 3. vagy Páris-u. 30.

Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvasárlási, eladási és erdő becselési irodája

RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.

Helybeli és vidéki telefonszám 725.

Műhely áthelyezés!

Értesitem a n. érd. közönséget, hogy évek óta fenálló

bádogos műhelyemet

Huszár-utca 13. sz. alá

helyeztem át. Jutányos árban vállalom, fűrdő szoba, angol klozett, vízvezeték berendezéseket, ugyszintén épület és diszmű bádogos munkákat stb. Költségvetés díjmentesen, levelekre válaszolok.

Szives pártfogást kér

Tótós Mihály

épület és diszmű bádogos.

Helyi és vidéki telefon 386.

Csúzi Ferencz

fehérenemű és ruhatisztító intézete

N.-Várad Szaniszló-u. 32.

Elvállal fehérenemű s minden más

ruha tisztítást jutányos árban.

Meghívásra a ruhákért érte is

küldök. Levelekre válaszolok.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Alapított 1884-ik évben.

Készít és javít

orgonákat, harmóniumot,
zongorákat, pianót és min-
den e szakmába vágó mun-
kát a legújabb szisztema szerint

Fried Leopold

orgona-építész

Nagyvárad, Szent János-utca 6.

Legbiztosabb és legmegbízha- több nyaraltatás!

A. nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlom, hogy ugy helyben mint nagy-szalontai fiókküzetemben szörmeárukat, téli öltönyöket, függönyöket, szőnyegetek stb. nyaraltatás végett csakis nállam és fiók-üzletemben méltóztassanak elhelyezni, hol kívánatra bármikor felmutatható legyen a nyaraltakat tisztán kezelve, gondozva és kijavítva annak idején hazaszállítatom. A raktárom és üzletem a károk ellen biz-tositva van, azért kérem a nagyérdemű közönség szives bizalmát. Tisztelettel

Zimányi András

német szücs, Színház-utca Adorján-palota.
Raktár: Körös-utca 47. szám, saját ház.
TELEFON 824 TELEFON

„Varázsfluvola.“

Bárki egy óra alatt meg-tanulhat rajta játszani. A „Varázsfluvola“ rend-kívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta-füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Vágner „Hang-szer-Király“ ország-szerte elismert legol-csőbb hangszerárúházá-ban kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyors-javító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Lakatos, gépész és kovácsmester urakat értesitem, hogy **nyersolaj-és villanymotorokkal** berendezett **reszelővágó ipartelepemet**

— május hó 1-én —

Teleky-utca 45-ik szám alá áthelyeztem.

További szives támogatást kérve

Hegedüs József

kath. népszövetség tagja
reszelővágó szakiparos.

Jenny Jenő

órás és ékszerész

Szent János-utca 39. szám.

A nagyközön-ség figyelmébe ajánlja nagy óra- és ékszer-raktárát

Egy tanuló felvétetik.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni tek. Cimet, hogy társas viszonyunk megszűnván, néhai apósom **SCHOPPER GYÖRGY** 32 év óta fenálló jó hírnevű

gépjavító műhelyét

saját vezetésem alatt tovább fentartom.

Elvállalok és készítek minden e szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan, u. m.: **rész-és vasöntést, henger rovátkolást és kőszőrülést, cséplőgép javítást, teljes malomberendezést és javítást, olaj-magrusó hengerek készítését, fessmérő javítást, transzmisszió tengelyek, függő-, álló- és fall csapágy készítését és szerelését.** Továbbá saját készítésű **fehér fém** (compozicio) különféle minőségekben.

Munkám jóságáért és pontosságáért felelő-séget vállalok, mivel 11 év óta az üzletvezet-ésben közreműködtem.

Amidőn nagybecsű pártfogásáért esedezem, magamat szolgálataira mindenkor felajánlva, maradok

kittünő tisztelettel

SCHOPPER GYÖRGY VEJE

ROHOSKA PÁL

NAGYVÁRAD, Sáncz utca 22.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fé-nyesre, csipke és szövet függönyök, bútor szö-vetek, papi és egyen-ruhák vegyileg tisztit-tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

8 GRAND PRIX

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.
N.-Várad és biharmegyei főraktára
KOLLINER D. és FIA
CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.
Telefon 75. Telefon 75.

Világos **Király** sörünket
valamint **SZENT ISTVÁN** védjegyű
dupplamalata

sörünket, melyet a leghirnevesebb
orvostanárok mint kiváló gyógy-
italt ajánlanak.

Kereskedelmit végzett szépírásu
gyakornok azonnali belépésre keres-
tetik. Cim a kiadóhivatalban.

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

**géperőre berendezett
ipartelepe**

Szacs vay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség be-
ces tudomására hozni, hogy 32 évi
tapasztalataim és tanulmányaim után a
mai kor igényeinek megfelelően

építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításo-
kat, csatornázásokat szakszerű kivitelben,
szolid árak mellett. Nedves falak a leg-
újabb találmány szerint teljesen szá-
razzá alakítjuk át felelősség mellett.
Szives megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.
Saját ház. Telefon 1118.

Méhészek

mielőtt méhész eszköz szükségletüket megvennék vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

Pusztaszentlőrinci méhészet, Budapest V., Zoltán-u. 11.

Különlegességek: Amerikai gőzhengeren sajtolt műlepek, frikciós felső, oldal és lánchajtású pergetőgépek, gőzviaszszolvasztók, Vulkán füstölő gépek stb.

HIMZŐ előnyömdámban

Madeira és Rischehen blousok előnyomtatva vagy elkészítve kapható. Ingblousok, fehérneműek varrása, monogramok és színes himzések a legszebben eszközöltetnek. Kézimunka ujdonságok és kézimunka anyag jutányosan kapható:

Kepes Etelkánál Kossuth-utcán.

Saját érdeke,

hogyan lehet legelőször összpontosítani szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mert ez uton védi érdekeit legjobban.

- ELŐNYEI:**
1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
 2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
 3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosít magának.
 4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

Elek és Társa r.-t.

Budapest, IV., Károly-körút 10. sz.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

1. A magyar és német irodalom összes termékei.
2. Képek.
3. Bőröndök és bőröndárak.
4. Férfi fehérneműek.
5. Látszóvek.
6. Fényképkészülékek, felszerelések.
7. Vadászfegyverek, pisztolyok, fióbertek.
8. Chinaesztáruk.
9. Csillár- és petróleumlámpák.
10. Rézbutorok.
11. Szőnyegek.
12. Mindenféle hangszer.

Tuloldali 12 osztályunk összes cikkei elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük.

Elvünk: Vevőkörünk megtartása, pontos kiszolgálás méltányos árak révén.

Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Közhasznú intézmény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra berendezett, molykár ellen védő, biztosító és raktározó intézetemre. Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrme-árakat. Férfi és női városi bundák, uri bundák, szőnyegek, függönyök, gallérok, karmantyukat stb., saját műhelyemben kijavítva, tisztán, hiba nélkül szolgáltatva vissza. Kívánatra azokért hához küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Dózsa János szücsmeister
Nagyvárad. Sas-passage.

Kincset ér

a TORDY-féle

Hollandi 3 király tea, mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 30 fillér.

Minden gyógyszertárban kapható.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

Hölgyek figyelmébe!!!

Igen kedvelt

Zsigmondy-fűző

remek, kipróbált és kedvelt jó szabású egyenes Reform és csipő-fűző a hasat minden nyomás nélkül fűzi és a testnek remek formát kölcsönöz, a gyomrot szabadon hagyja. Kizárólag egyedül csak

Izsák Lidianál

rendelhető meg. — Becses pártfogását továbbra is kérve, teljes tisztelettel

Izsák Lidia

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója.
Nagyvárad, Nagy Sándor-utcza 1.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Csongeri-utcza 21-ik szám alatt saját házamban, egy a mai korak mindenképen megfelelő

= épület és = műbutor asztalos

műhelyt létesítettem. Elfogadok: előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben, továbbá templom, iskola, gyógyszertár és kávéház berendezéseket kellő jártassággal. Rajzzal és költségvetésekkel úgy helyben, mint vidékre készséggel szolgállok. — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gaál József mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52. TELEFON 11-52.

Mindenkit érdekel!

Van szerencsém Nagyvárad város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Olasz Bazar-épületben (Színház mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

vegytisztító és vasaló

üzletet nyitottam.

Elvállalok férfi, női ruhákat, katonai egyenruhákat, szőnyegeket, függönyt, butorszőveget, napernyőt, kertyűt, szőrmeárakat a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, teljesen bontatlan tisztításáért a legmesszebbmenő jótállással jutányos díjazás mellett. Magamat nagybecsű pártfogásukba ajánlva maradtam

Tisztelettel

STEINER M. vegytisztító.

„NIGRIN”

a legjobb cipőkrém az egész világon
Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító.
80 éves gyári fennállás.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	ODA. — VISSZA.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
	7 00	8 20	2 05		6 15	9 85	Ind. Budapest k. p. u.	5 20	7 20				6 15	
	9 05	11 31	4 17		9 47	11 41	> Bpest ny. p. u.				7 30		1 50	9 55
5 13	10 47	2 05	5 53		12 25	12 16	> Szolnok	10 17	3 34	5 26		11 37	3 27	7 55
5 27		2 19			12 41		> Püspökladány	5 06	12 54	3 37	9 40	9 54	12 54	5 52
5 44	11 08	2 35	6 13		12 56		> Báránd	4 50	12 42		9 21		12 42	
6 09	11 23	2 54	6 28		1 16	1 53	> Sáp	4 28	12 25	3 00	8 59	9 35	12 28	5 32
6 23		3 07			1 29		> Berettyóújfalú	3 58	12 05		8 27	9 21	12 09	5 27
6 37	11 43	3 21			1 42		> Mezőpeterd	3 35	11 51		8 08		11 55	
6 44					1 55		> Biharkeresztes	3 20	11 39		7 50		11 44	4 57
6 55		3 34			2 04	2 26	> Artánd	2 37	11 26		7 26		11 31	
7 04	11 57	3 42	7 00		2 15	2 35	> Bors	2 27	11 18	2 27	6 55	8 48	11 23	4 43
7 17	12 06	3 54	7 09		2 25	2 42	> Biharpüspöki	2 15	11 09	2 16	6 42	8 41	11 15	4 35
7 24	12 26	4 18	7 14	10 55	2 35		Ind. Nagyvárad	6 30	10 34	1 52	7 10	8 34	10 58	4 17
7 33	12 33	4 24	7 19	11 05	2 59		Ind. Várad-Velence	6 22	10 27	1 56	7 03		10 52	
7 45	12 41	4 35	7 19	11 18	3 08		> Fugyivásárhely	6 06	10 18		6 52		10 43	
7 59	12 51	4 47	7 19	11 33			> Mezőszakadát	5 50			6 38		10 32	
8 10	1 00	4 57	7 42	11 45	3 29	3 14	> Mezőtelegd	5 40	10 00	1 25	6 29	8 10	10 25	3 54
8 19	1 07		7 42	11 55			> Mezőtelki	5 26			6 19			
8 27	1 13		7 42	12 04			> Czécske	5 19			6 11		10 13	
8 34	1 19	5 12	7 55	12 12	3 45	3 29	> Elesd	5 12	9 44	1 12	6 05	7 58	10 08	3 41
8 40	1 24	5 16		12 19	3 50		> Elesd megálló	5 04	9 38		5 58		10 02	
8 50	1 32			12 31			> Rikosd	4 34			5 51			
9 05	1 44	5 35	8 15	12 39	4 09	3 52	> Rév	4 45	9 25	12 58	5 41	7 43	9 52	3 30
	1 48						> Rév megálló	4 34			5 34			
9 14	1 54	5 43		1 11	4 17		> Zichy barlang	4 28	9 16		5 28		9 43	
9 19	1 59	5 47		1 18			> Váronkolyos	4 22	9 13		5 22			
9 33	2 09	5 58		1 36	4 31		> Barátka	4 09	9 04		5 10		9 33	
9 43	2 17	6 06		1 47	4 39		> Jádólygy	4 00	8 56		5 00		9 25	
9 55	2 26	6 15	8 48	2 01	4 50		> Királyhágó	3 50	8 48		4 50		9 15	
10 08	2 37			2 16			> Feketető	3 38			4 05		9 04	
10 28	2 53	6 37	9 03	2 45	5 12	6 44	> Csucs	3 30	8 33	12 14	3 37	6 59	8 58	2 46
12 52	4 43	8 34	10 30	6 04	7 18	4 26	Erk. Kolozsvár	12 00	6 19	10 51	11 50	5 21	6 40	1 13

Nagyvárad—Vasköh—Körösbarafalva.

Tvsz.	Szv.	ODA.—VISSZA.	Szv.	Tvsz.
2 58	4 28	Ind. Nagyvárad	9 49	7 08
3 08	4 41	> Várad-Velence	9 38	6 57
3 28	4 56	> Rontó	9 24	6 45
3 56	5 05	> Félixfürdő	9 17	6 37
4 08	5 21	> Kardó	9 08	6 25
4 31	5 38	> Nyárló	8 37	5 59
4 45	5 54	> Magyargyepes	8 25	5 46
5 03	6 11	> Tasádfő	8 09	5 31
5 27	6 33	> Drágcséke	7 55	5 18
5 45	6 50	> Magyarcséke	7 36	4 59
6 07	7 13	> Duszafalva	7 22	4 45
6 31	7 45	> Szombatság-Venterrogos	6 56	4 05
6 57	8 13	> Pusztahollód	6 46	3 51
7 27	8 41	> Gyanta	6 23	3 37
7 57	9 13	> Fekete-Kápolna	6 14	3 29
8 27	9 45	> Solyom	6 00	3 14
8 57	10 17	> Belényesörvényes	5 53	3 05
9 27	10 49	> Borz	5 43	2 54
9 57	11 21	> Belényesujlak	5 34	2 44
10 27	11 53	> Belényessonkolyos	5 25	2 32
10 57	12 25	> Városfenes	5 11	2 19
11 27	12 57	> Belényes	5 01	2 08
11 57	1 29	> Dragánfalva	4 48	1 43
12 27	2 01	> Kisszedres	4 31	1 31
12 57	2 33	> Rény	4 19	1 18
1 27	3 05	> Biharlonka-Rézbánya	4 05	1 03
1 57	3 37	Erk. Vasköh-Körösbarafalva	3 53	12 50

Vesztő—Kötegyán—Pusztahollód.

Vv.	Szv.	Vv.	ODA.—VISSZA.	Vv.	Szv.	Vv.
6 18	10 21	5 15	Ind. Vesztő	9 18	7 56	4 51
6 36	10 29	5 33	> Okány	9 00	7 39	4 31
6 52	10 37	5 48	> Naggyanté	8 41	7 23	4 12
7 01	10 45	5 57	> Sarkadkeresztúr	8 31	7 14	4 01
7 15	11 00	6 12	> Méhkerék	8 13	7 04	3 42
7 23	11 08	6 19	Érk. Kötegyán	8 04	6 56	3 32
8 01	11 50	6 56	Ind. Kötegyán	7 19	6 18	2 25
8 14	12 32	7 11	> Pósapusztá	7 07	6 02	2 11
8 38	12 11	7 28	> Illye	6 57	5 56	2 00
8 47	12 24	7 41	> Csegöd	6 34	5 43	1 40
8 57	12 38	7 51	> Erdőgyarak	6 25	5 35	1 30
9 06	12 41	8 01	> Árpád	6 16	5 27	1 20
9 21	1 50	8 27	> Feketebátor	6 06	5 18	1 09
9 35	1 12	8 37	> Feketető	5 44	5 07	12 46
10 00	1 36	9 17	> Tenke	5 34	4 38	12 24
10 20	1 57	9 36	> Körösmart	5 24	4 17	11 58
10 32	2 08	9 46	> Tenkemocsár-Gyanta	4 51	4 07	11 46
10 42	2 17	10 11	Erk. Pusztahollód	4 41	3 57	11 34

Szombatság—Venterrogos—Bihardobrosd.

Vv.	Tvsz.	ODA.—VISSZA.	Vv.	Tvsz.
7 06	7 50	Ind. Szombatság-Venterrogos	6 53	8 55
7 15	8 19	> Nánhegyes	6 06	8 28
7 45	8 29	Érk. Bihardobrosd	5 56	8 18

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	ODA.—VISSZA.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 00	8 01	10 10	1 13	4 40	7 50	Ind. Nagyvárad	8 28	9 40	12 01	3 10	4 00	8 15
6 10	8 13	10 20	1 25	4 55	8 06	> Óssipusztá	8 14	9 29	11 48	2 57	3 49	8 02
6 27	8 33	10 38	1 48	5 15	8 25	> Váradless	7 54	9 12	11 29	2 35	3 33	7 47
6 42	8 44	10 46	2 00	5 25	8 38	> Gyapjú	7 40		11 14	2 20	3 22	
	9 03	10 53	2 19	5 34	8 51	> Cséffa	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15	3 30
	9 13		2 31		9 02	> Püspökradvány	7 17		10 38	1 47		
	9 20		2 39		9 10	> Madarász	7 09		10 30	1 40		
7 06	9 27	11 20	2 51	6 02	9 19	> Nagyszalonta	7 02	8 31	10 22	1 33	2 57	7 42
	9 40		3 06		9 28	> Pusztabarmód	6 25		10 05	1 16		
7 26	9 59	11 38	3 25	6 24	9 37	> Kötegyán	6 11	7 54	9 52	1 04	2 33	6 47
7 37	10 11	11 49	3 38	6 36	10 11	> Sarkad	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22	6 37
7 45	10 23	11 58	3 49	6 45	10 20	> József szanatórium	5 45		9 15	12 30	2 12	6 28
	10 27	12 05	3 54	6 54	10 27	> Gyulai városerdő	5 36	7 26	9 10	12 25	2 09	
7 54	10 39	12 18	4 07	7 01	10 36	> Gyula	5 25	7 18	8 56	12 14	2 01	6 14
	10 51		4 20	7 11	10 45	> Biczere	5 08	7 06	8 36	11 58		
8 12	11 04	12 37	4 33	7 20	11 11	Érk. Békéscsaba	4 50	6 56	8 18	11 43	1 38	5 52
	12 32	3 29	6 58	9 00		Érk. Arad		5 09			11 25	4 16
10 45	2 43	4 22	9 16	11 01	7 40	Érk. Szeged-Rókus	8 22	3 30			10 59	2 44

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	ODA.—VISSZA.	Szv.	Vv.
6 19	1 48	Ind. Nagyvárad	9 23	8 15
6 33	2 02	> Óssipusztá	9 06	8 01
6 51	2 18	> Új-Palota	8 48	7 47
7 05	2 30	> Körösgyires	8 33	7 32
7 19	2 43	> Vizesgyán	8 17	7 17
7 26	2 50	> Körösszeg	8 11	7 07
7 37	3 00	> Körösnagyharsány	7 50	7 00
7 57	3 19	> Körösszakál	7 48	6 56
8 14	3 35	> Nagytópusztá	7 22	6 30
8 26	3 47	> Komádi	7 10	6 18
8 41	4 04	> Ihráz	6 52	6 00
9 14	4 32	> Kótpusztá	6 38	5 45
9 47	5 01	> Vesztő	6 13	5 20
10 25	5 41	> Szeghalom	5 44	4 51
10 41	5 56	> Körösladány	5 25	4 32
10 58	6 12	> Kéthalom	5 09	4 15
11 42	6 38	> Dévaványa	4 47	3 54
12 00	6 55	> Ózdamajor	4 17	3 24
12 23	7 18	Érk. Gyoma	3 51	2 49

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Vv.	Szv.	Szv.	ODA.—
-----	------	------	-------

Legolcsóbb bevásárlási források!

<p>Ha Ön óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEUN KÁLMÁN óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. — Órákban állandó nagy raktár.</p>	<p>Alapított 1895-ben. Deo Adiuuante! Imrek Károly épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 2. szám. Alapított 1895-ben.</p>	<p>HA A KOSSUTH- utczába vezeti utja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő KEPES ETEL varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.</p>	<p>Izsák Lidia mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országsszerte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Fűző-üzlet: TELEFON 11-53. szám.</p>	<p>Mezey János és Tsa. fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok. Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.</p>
<p>Hallatlan olcsó árban készít Piski Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni Szent János-utca sarok, Schvare Farkas-féle házban.</p>	<p>Fő a kézi mosás! A ki erre reflektál, hívja meg MESZÁROS Mária gőzmosó és vegytisztító intézetét, házhoz elküld és haza is szállít. Szarvas-tér és Liget-utca sarkán. Levelekre azonnal válasz. Telefon 67.</p>	<p>Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók Szilágyi Géza és Ts-nál Rákóci-ut Telefon. 630.</p>	<p>Táray Sándor saját műlakatos műhelye, vízvezeték szerelője NAGYVÁRAD Körözs-utca 11. sz.</p>	<p>DENGELEGI ÁRMIN szerelő épület-, és diszmu bádogos és vízvezeték berendező Nagyvárad, Kolozsvári-utca 44. Elvállal angol berendezéseket klozetek, fürdőszobák és csatornázásokat, stb. Költségvetéssel díjtalanul szolgál.</p>
<p>Czukrász sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás. Molnár János cukrász Kolozsvári-u. 50.</p>	<p>Keresse föl Haás Simon alkalmi áruházat Szent János-u. 46. a gyógyszer-tár mellett, hol 50 százalékkal olcsóbban szerezheti be szükségletét mint bárhol, gypaju shál kendő 4-10, gyermek patient harisnya 30, férfi gallér 24, gyermek trikó 42. Zsebkendő, csipke, szallag és rövidárak nagy választékban.</p>	<p>A „Nagyvárad Torna Club“ Clubhelyisége Kolozsvári-utca 50. szám alatt a „Varga féle“ Magyar Király kávéházban.</p>	<p>Udvari kávéház családok kellemes szórakozó helye. Esténként Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat Szt. László-tér és Zöldfa-utca.</p>	<p>FELDSTRICK KÁLMÁN könyvtészet és dobozgyártása NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut Moskovits-palota Biharmegye és N.-Várad város kir. itélőtábla és a megyei fősolgabíróságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.</p>
<p>ROZSNYAY JÓZSEF mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77. Helyi és vidéki telefon-szám: 1076. Európa nagyobb városában évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezhessem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden still és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem. Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.</p>	<p>Haas Lajos Gáz és villanyberendezési vállalat. Elvállal mindennemű gáz és villanyszere- léseket és jókarban- tartását. TELEFON 1038. sz.</p>	<p>Szántó Dezső első nagyvárad REDÖNY- GYÁRA Rulikovszky-ut TELEFON 491.</p>	<p>Csoda elárusítás!!!! Partiba vettem, szőnyeg, ágy és asztal garnitur, rumburger vászon, se- lyem és csipke dolgokat. Félárba árusítom. Löwinger Márton versenyáruhaza Kert-u. 1. sz.</p>	<p>Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb Horvát Béni mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktáron. TELEFON 1038. szám.</p>
<p>Haas Lajos Gáz és villanyberendezési vállalat. Elvállal mindennemű gáz és villanyszere- léseket és jókarban- tartását. TELEFON 1038. sz.</p>	<p>PENCZ JÁNOS (cipész, szakiparos.) NAGYVÁRAD, Szt. János-u. 34. Készít mérték szerint úri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jönök.</p>	<p>Elvállalnak minden e szakmába vágó munká- kat, u. m.: szobafestés és tapétázás.</p>	<p>WEINSTOCK Testvérek szobafestők és tapétázók NAGYVÁRAD, Gilányi-u. 21.</p>	<p>Alapított 1880-ban Schopper György utóda veje Rohoska Pál Villanyörre berendezett gép- jvítő, vas és rézöntő NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.</p>
<p>Mayer Lajos kárptos és disztó GYÁR-U 1 SZÁM. Elvállal minden e szak- mába vágó munkát ju- tányos árban. Levelező- lap meghívásra azonnal jövök. Állandóan kész- munka kapható.</p>	<p>TELEFON TELEFON Villamos berendezéseket és csillá- rokat a legolcsóbban szerezhet be HIRN M. és FIA elektromérnöki iroda és villamossági vállalatánál Kossuth Lajos-u. 16. sz. (A Moskovits cipőgyárral szemben.)</p>	<p>Elvállalnak minden e szakmába vágó munká- kat, u. m.: szobafestés és tapétázás.</p>	<p>Györy Sándor villanyörre berendezett késes és köszörűdéje Kert-utca, 4. szám. Elvállal mindenféle speciál köszörűléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és ló- nyíró gépet, zsillette és min- dentéle más borotvák köszö- rülését pontosan eszközi.</p>	<p>Moly irtó szerek rovarpor, poloska tinktura, s többféle háztartási cikkek parket beeresztő viassok kaphatók VADÁSZ ALBERT „Angyal“ drogueriában BÉNER-TÉR.</p>
<p>Fotbal cipők, gumi térdvédők, dresszek a legolcsóbban kaphatók Lefkovits és Kácsér Zöldfa-u., cipő, kalap és uridivat áruházában.</p>	<p>Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít SZENES SÁNDOR villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költség- vetéssel díjtalanul szolgál, meghívásra azonnal jövök.</p>	<p>Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít SZENES SÁNDOR villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költség- vetéssel díjtalanul szolgál, meghívásra azonnal jövök.</p>	<p>Reisinger József mechanikai gép és fegy- verjavító műhelye Sas palota zöldfa gasszás, a hol a legprecízebb esztérga és gépmun- kák készítnék.</p>	<p>Reisinger József mechanikai gép és fegy- verjavító műhelye Sas palota zöldfa gasszás, a hol a legprecízebb esztérga és gépmun- kák készítnék.</p>

Rövidáru

Vászon

FRÁTER és KOSMINSKY

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Nyári idény cikkek:

Zefirek, Kartonok, Piké,

Ruhavásznak, Delainek stb.

!Fürdő ruhák és kalapok!

Frottir törülközők és kendők.

Csipke gallérok és zsabók.

!Tennis, gyapju és pamut szövet!

!Lüszterek minden színben!

Vászonárak:

Siegl-féle czérna vásznak. Szepes-
ségi vásznak, **Sehroll** chiffonok, Teri-
tékek, Törülközők, Zsebkendők stb.

Rövidárak:

Minden létező cikkből nagy raktár. —

Matrác és paplan: készítésre **Csinvat,**

Grádli, Cloth, Kasmier.

Olcsó szabott áruk.

Szolid kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 384.

Állandó nagy választék!

Szabókellékek és Bélésárak

Gyapju- szövet

RUHA

olyan mintha
skatulyából

vettem volna ki,

ha
NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

**férfi-, fiu-
leányka-
ruhatelepén**

NAGYVÁRAD

Nagyvárad, Bemér-tér 4.

Fiókok: Arad, Belgrád, Brassó,
Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár,
Miskolc, Nagyvárad, Pécs, Pozsony,
Sofia, Szeged, Temesvár, Zágráb.

PÉNZ **PÉNZ** PÉNZ

HA SZERENCSES
PÉNZT SZEREZHET
A

FREDIN

CIPÖKRÉMMEL
MERT

MINDEN 100 IK DOBOZFENEKEN 20 fill

MINDEN 1000 IK FENEKEN 1 korona

TALÁLHATÓ
SELLE & KARY

WIEN XIII

BUDAPEST, VI. BATHOK-UTCA 2/B.

Hirdetésre legalkalmasabb a „Tiszántúl”

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

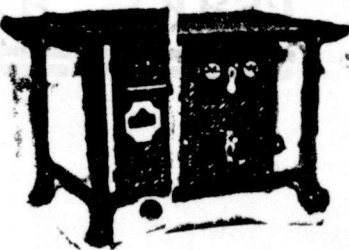
Szent János-utca 22. szám.
TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari fagymentes
closetteket vízöblítéssel.
Angol-closett berendezést,
vítartány vagy önzáró clo-
sett csapokkal való öblítéssel.
Mindennemű épület- és disz-
bádogos munkát. Villany-
erő gépekkel berendezve.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Akadémia-u. 1. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hallotta már?

Hogy **GRÓSZ VILMOS** vegy-
tisztító intézetét áthelyezte

Beöthy Ödön-u. 17. sz.

alá. Elvállal mindentéle férfi, női,
katonai egyenruhát és papi
reverendát vegyítisztításra jutá-
nyos árban. Áraim a következők:

1 férfi öltöny 2 K., 1 nadrág 80 fill.,
1 női alj 1 K 40 fill., 1 blúz 1 K 20 fill.,
és feljebb. Kérem a címre ügyelni.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó
munkát, u. m.: matt és fényezett
szobaberendezések, konyhabutorok
készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyított háziészere, mely már sok év óta legjobb bedörzsolésnek bizonyult kísérvényét, csúszái és megfűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és
a Hektor cégjegyzékkel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.1.
és égyedül minden gyógyszerertárban kapható. —
Vértük: Török lércöl gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Hektor gyógyszerértára az „Arany keresztánker”
Prágában, Elisabethstrasse 5 ngy.

Vasszerkezeti gyár.

Lakatos műhely.

SZÁNTÓ DEZSŐ első nagyvárad redőnygyára.

Értesilem a t. közönséget, hogy műlakatos ipartelepemet és redőnygyáramat a Szent János-utczáról, **Rulikovszky-ut 30. szám alá** (bejárat a honvéd laktanya mellett) egy direkte ezen célra épített és méreteiben még eddig városunkban nem létező gyárhelyiségembe helyeztem át. Redőny gyártmányaim: Esslingeni ablak faredőnyök, gördülő acél bolti redőnyök, (rollók) napellenző ponyvák, Jalousiák, damaszt és vászon redőnyök a legkiválóbb minőségben. Felvállalok az épület és műlakatosság keretébe tartozó összes munkákat, u. m.: vasszerkezetek, vasrácsok, épület vasalások, biztonsági vasajtók, kiváló minőségű tűzhelyek és ajtócsukókat stb. Szállítások vidékre a leggyorsabban. Redőny javítások szakszerűen eszközöl-
tetnek. Javítási munkák telefon hívásra.

Tisztelettel

Szántó Dezső.

TELEFON: 491 SZ.

TELEFON: 491 SZ.

Az egész berendezés és egy 6 sz. Wertheim szekrény eladó.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Üzletünket véglegesen felosztatjuk, miért is jó hírnevű rőfös, női divat és confection áruhárukat **hatóságilag engedélyezett végeladással**

kiárúsítjuk. A legjobb minőségű vásznak, férfi és női fehérneműek, szövetei, függönyök, szőnyegek és minden e szakmába vágó cikkek

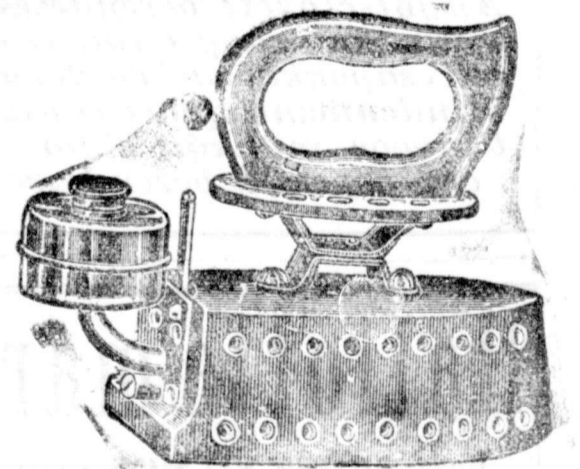
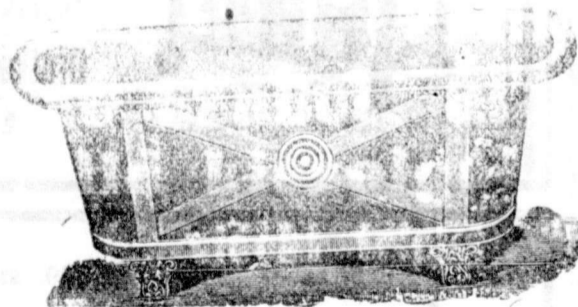
eddig sehol nem volt olcsó árban, részletekben és **egy tömegben is** készpénz fizetés mellett eladatnak. Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Rákóczi-ut, HUZELLA céggel szemben.

Partie árusoknak csakis az esti órákban.

Az üzlethelyiség kiadó.

Fürdőkádakból

jegnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek,
modern konyha berendezések kizárólag

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

